

Angleškemu kralju Jurju so ure štete.

FRESTOLONASLEDNIK HITI K NJEGOVI SMRTNI POSTELJI

Polašča se ga izčrpanost vsled mrzlice. — Presenetljiva odporna sila kralja izginja počasi po dolgi bolezni. — Pričakuje se, da bo dospel princ iz Wales domov pravočasno.

LONDON, Anglija, 10. dec. — Vsi znaki kažejo, da so kralju Jurju ure štete. Mrzlica, povzročena od kongestije desnih pljuč, vztraja naprej, in monarh je sedaj tako slab, po treh tednih bolezni, da se smatra operacijo, katero so hoteli izvesti, za skrajno nevarno početje. Položaj, označen včeraj zvečer, je deloma potrdil buletine zdravnikov.

Ce vzamemo najhujše, je v dobro informiranih krogih sedaj le še malo upanja. Princ iz Walesa, ki se nahaja na zadnjem delu svojega potovanja, bo našel kralja še vedno živega ali pa bo dospel kmalu po njegovi smrti. Zdravniki soglašajo v mnenju, da bo kralj še vedno lahko nekaj časa živel, predno bodo izčrpane zadnje življenjske moči, in princ iz Walesa bo najbrž dospel v London v sredo.

Danes so prvič priznali, da je pričela pešati presenetljiva odporna sila, katero je pokazal kralj tekom svoje dolge bolezni in ki je bila označena v buletinih s ponavljajočo se frazo, "da je vzdržal moči."

Po konsultaciji, ki je trajala skoro dve uri, sta objavila oba kraljeva osebna zdravnika buletin, ki je vseboval naslednje ominozno ugotovilo: — Podaljšanje mrzlice je imela neizogibni učinek, da je proizvedlo gotovo mero izčrpanja.

Zvečer pa so zopet izjavili zdravniki: — Opaziti ni nikakega zmanjšanja izčrpanosti, omenjene v jutranjem buletinu.

Oba buletina sta prvič omenila pulz kot "stalen".

Zdravniki so bili včeraj zvečer le pol ure pri kralju in splošna vznemirjenost je bila razvidna tudi na kraljici, ki je vprizorila svojo običajno popoldansko vožnjo.

MOŽAK Z JAKO DOBRIM ŽELODCEM

Zdravniki so srečno spravili iz želodca moža deset nabrušenih klin, katere je nesrečnež pogoltnil.

WASHINGTON, D. C., 10. dec. John Sebastian Conway, star 51 let, pomožni komisar za svetilnike v trgovskem departamentu, se je podvrget včeraj popoldne operaciji v Emergency bolnici za odstranjenje desetih britvenih klin iz želodca. Klini so bile odstranjene po uspešni operaciji in nikakega sledu zareze od ostrih robov klin ni bilo mogoče najti.

Zgodaj v soboto so našli Conwaya hoditi pred njegovim domom v nočni obleki. Odvedli so ga na njegov dom, kjer se je glasilo, da trpi na duševnem neredu. Pozneje so ga odvedli v bolnico, kjer se je izvedelo, da je pogoltnil nekaj česar bi ne smel. Nato pa se je izvedelo, da so nekje v njem britevne klini. Najprej se je domnevalo, da je le ena, nakar so vzeli X-zarke, ter našli, da je požrl cel paket stvari, s pokrivalom, voščenicim papirjem ter vsem skupaj.

Dr. James Lyons je zavrnil nevarna operacija. Množica bolni-

skih strežnic in zdravnikov je opazovala operacijo.

Ko so otvorili želodec, so našli klini, vseh deset skupaj. Bolnik je sedaj izven nevarnosti.

Pomožni komisar za svetilnike je bil imenovan leta 1912, po desetletnem konstruktorskem delu v zapadnih državah.

Cete bodo ostale v Nicaragvi.

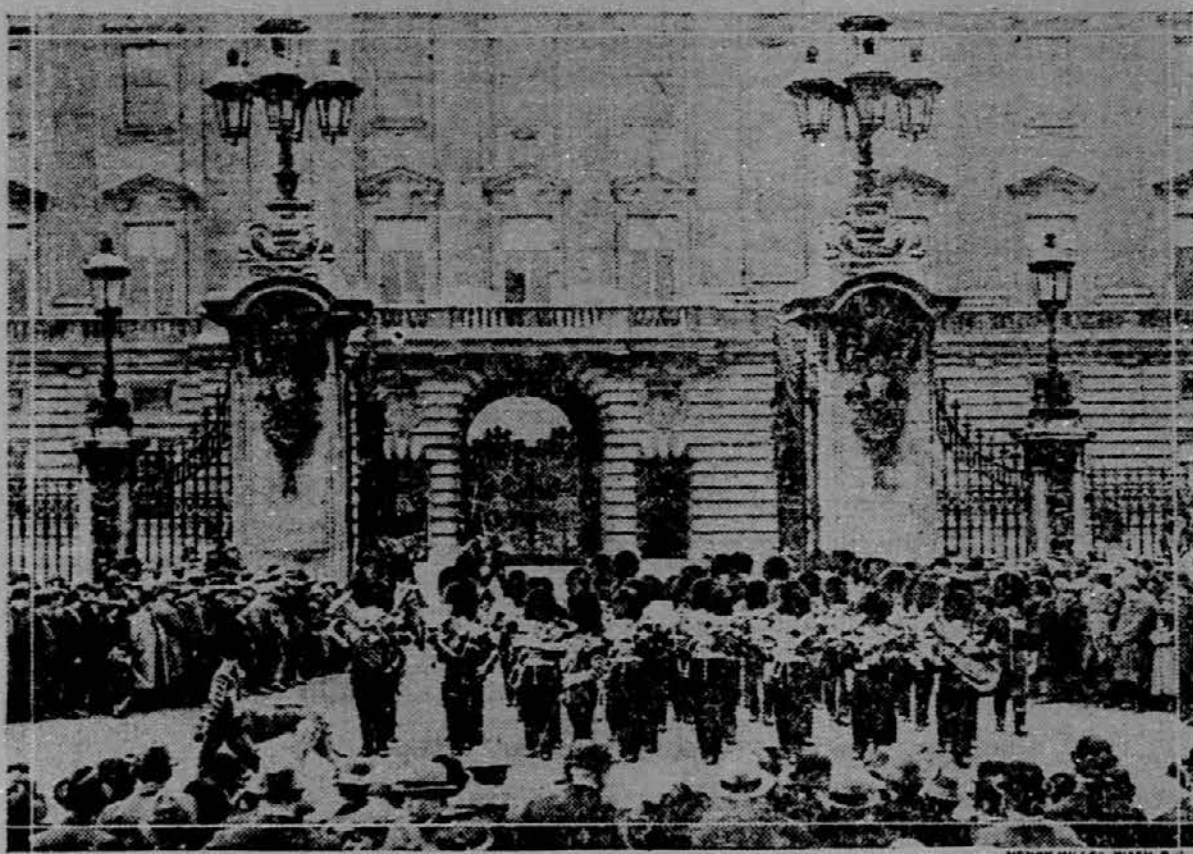
WASHINGTON, D. C., 10. dec. Vojni department je danes objavil, da se bodo vsi armadni transporti, ki vozijo med San Francisco in Panama kanalom, ustavljali do konca meseca marca v Corinto, da lahko zadostne močnim potrebam mornariškega departamenta. Poveljstvo bo ostalo v Nicaragvi, dokler ne bo odpotovalo osebo ameriške vodilne komisije.

Pretežni del ameriških čet bo ostal v državi vsaj do inauguracije novega predsednika Moneade dne 1. januarja.

Smrtna kazen izpremenjena v ječo.

LENINGRAD, Rusija, 10. dec. Vladimir Balkov in Volvi Golovici, ki sta bila obtožena špijonaže v prid Letse, sta bila danes po zaključeni procesa obsojena na smrt, a sodbo so izpremenili v desetletno ječo. Šest nadaljnjih obtožanih je dobilo nižje zaporne kazni.

POGLED NA BUCKINGHAM PALAČO

v kateri umira angleški kralj Juri.

PARNIK CELTIC NASEDEL V BLIŽINI ANGLEŠKE OBALI

Vsi potniki, 255 po številu, so bili prevedeni na breg v Queenstown, Irsko. — Med potniki je bilo 29 preživelih s parnika Vestris. — Parnika najbrž ne bo mogoče sploviti.

QUEENSTOWN, 10. dec. — White Star parnik Celtic, noseč 255 potnikov iz New Yorka v Liverpool, je običal danes na pesku v bližini Roches Point.

Wilkins pričel s svojimi preiskavanji.

Včerajšnja poročila ekspedicije kapitana Huberta Wilkina pravijo, da je na Deception otoku nahajajoč se raziskovalec že pričel z aeroplanom in peš natančno preiskovati otok, da ugotovi, če je primeren kot baza.

Pri nekem poizvedovalnem poskusu je priletel velik albatros v propeler letala ter bil ubit. Prič je bil najmanj dvanaest funtov težak ter je meril z razprostrtimi krili osem do deset čevljev.

Okupacijske čete aretirale dva Nemca.

MANZ, Nemčija, 10. decembra. Okupacijske oblasti so aretirale danes tukaj dva Nemca, pod obdolžbo špijonaže. To je že drugi slučaj v dveh tednih, ko so bili Nemci aretirani radi domnevane špijonaže.

Romunska dobila nemško posojilo.

BUKAREŠTA, Romunska, 10. decembra. — Finančno ministvo je včeraj objavilo, da je dobila Romunska posojilo 25.500.000 mark za stabiliziranje romunske denarne vrednosti.

Dragoceno razkritje.

RIO DE JANEIRO, Brazilija, 10. decembra. — V nekem radijskem sporočilu na predsednika Ruiza je objavil general Rondon, da je razkril pri preiskavanjih na meji Holandske Guiane velik o-kraj gumijevih dreves. Okraj leži ob reki Camina.

Potniki so vključevali 29 preživelih s parnika "Vestris", ki se je potopil pretekli mesec v bližini Virginia Capes.

Potniki so bili izkreani s tenderji v Queenstownu. Morje je bilo mirno in nikaka nevarnost ni obstajala.

412 mož posadke je še vedno ostalo na "Celticu".

Prvi napori, da se zopet splovi ladjo, ki je nasedla ob petih zjutraj, so bili neuspešni. Dva vlačila čolna sta stala na strani, potom ko je postalo očitno, da se je prvi poskus ponesrečil.

Plima je uspehala in nadaljnji poskus po vprizorjen danes popodne, da se splovi veliki parnik.

Ladja sama, čeprav visoko na skalah, ni bila v nikaki neposredni nevarnosti. "Celtic" je nasedel v temini, 30 jardov južno od Roches Point.

Roches Point je kraj dobroznane svetilnika istega imena. Njena fiksna luč je 60 čevljev nad vodo ter je vidna na trinajst milj. Ima tudi alternativno luč, 95 čevljev nad vodo, vidno petnajst milj v jasnem vremenu.

Star samotar umrl obdan od denarja.

ATLANTIC CITY, N. J., 10. decembra. — 78-letnega James Conwaya, ki je živel več let popolnoma samotarski, so našli danes mrtvega v postelji. V njegovi sobi je našla policija denar in vrednostne predmete, za nekako 100 tisoč dolarjev. Njegova žena živi baje v Chester, Pa. in njegov sin je baje akrobat pri nekem cirku.

MORILEC JE VSE PRIZNAL

Kudzinowskega so spravili varno iz Detroita v občinsko ječo v Jersey City. — Opisal je zločin na travniku. — Povedal je tudi, da sta mu dva druga otroka ušla.

V nedeljo ob poldevetih se je ustavil v Newarku vlak iz Pennsylvanije. Izstopilo je pet detektivov iz Jersey City, v kojih sredi so je nahajal vklejen mlad mož srednje velikosti, kojega presenečene oči so zlele na štiri avtomobile, polne policistov, ki so ga pričakovali, da ga pozdravijo.

Nato je petorica spravila šestega v avtomobil, in Peter Kudzinowski je bil odveden nazaj v Jersey City, v kojega okolici je umoril Joe Storellija, starega sedem let, v noči 17. novembra.

Truplo dečka so našli zadnji četrtek, potem ko je Kudzinowski prespal svojega mamečka v Detroitu ter priznal zločin.

V nedeljo, ko se je vrnil pogreb njegove žrtve na doljeni iztočni strani New Yorka, ni mogel Poljak pojasniti natančno, zakaj je priznal svoj zločin, a trdil je, da se čuti sedaj zelo "olajšanim".

— Zakaj? — so ga vprašali.

— Ker vem, da bi umoril še ducat nadaljnjih otrok, če bi me pustili samega.

Kudzinowski ni po svoji zunanosti mož kot ga je pričakovala videti policija iz Jersey City. Njegove manire so mile in plahe in skušal je sam očistiti svojo pot do električnega stola. On je tip, katerega se ponavadi smatra za neškodljivega. Govoril je s pritenim glasom, mehko in enolično.

On je neizoliran, a ne neinteligenten.

Skušal je pojasniti, da ni imel nobene druge izbire in da sta bila oba zločina, katere je priznal, seksualnega značaja.

Poljak je rekel, da ima še tri brate ter eno sestro in da še živi v Serantonu njegovi stariši, kjer je oče baje premogar. Njegovo šolanje bilo končano v šestem razredu in od takrat naprej je izveševal navadna dela.

PRETEČA VOJNA MED BOLIVIJO IN REPUBLIKO PARAGUAY

Bolivijci zahtevajo vojno proti Paragvaju. — Mnogi so pozvali predsednika k neposredni akciji. — Sprca je sledil obmejnemu spopadu. — Predsednik je rekel, da bodo šli vsi, če bo treba.

LA PAZ, Bolivia, 10. dec. — Dežela je v stanju velikega razburjenja radi prekinjenja diplomatskih odnošajev s Paragvajem, ki je sledilo obmejnemu spopadu med četami obeh dežel pretekli četrtek. Demonstrantje po tukajšnjih ulicah so kričali včeraj zvečer: — Mi hočemo vojno, gospod predsednik!

Predsednik Hernando Siles se je prikazal na balkonu ter odgovoril:

— Če je vojna potrebna, bomo šli mi vsi!

Kongres je v tajnem zasedanju, vendar pa se je izvedelo, da je glasoval za sprejem zunanje politike vlade in da je avplaviral njenemu stališču. Dve komisiji vodilnih državljanov sta bili imenovani, da svetujeta vladi. Ostali bosta v neprestanem zasedanju, da uveljavita zasilne odredbe.

Predsednik Siles je rekel včeraj zvečer v svojem improviziranem nagovoru:

— Jasnost in trdnost sta atributa velikih narodov. Treba je biti v polni posesti teh lastnosti. Vlada bo storila svojo dolžnost. Mi bomo kot eden v obrambi naše dežele.

Bil je glasno naždravljen, nakar se je oglašil predsednik kongresa, Roman Paz:

— Jaz sem bil globoko ginen od te demonstracije patriotizma. — je rekel. — Zakonodajna zastopstva bosta sodelovala s predsednikom Silesom, dokler ne bo zmaga zagotovljena. Mi bomo dobili suverenost naših rek, ki so bile vedno naše. (Sporno ozemlje ran Chaca leži med rekama Pileomayo in Paragvaj).

Slične demonstracije so se pripetile v številnih drugih mestih. Kavalerijski oddelki so patrulirali po ulicah mest, vendar pa ni bilo nikakih neredov.

Avtomobilisti ubijajo jelene.

BARABOO, Wis., 10. dec. — V povestih se glasi, da je jelen najbolj hitra žival, a v zadnjih treh mesecih so ubili avtomobilisti dva jelena v tukajšnji okolici.

FLU SE ŠIRI PROTI IZTOKU

Epidemija izginja v Los Angeles, potem ko je pobrala 163 življenj ter je sedaj skoro pod kontrolo.

LOS ANGELES, Cal., 10. dec. — Influenca zapuša Californijo, da razširi svoje divjanje na iztok.

Epidemija, ki je vzela 163 življenj v Los Angelesu izza 13. novembra, pada stalno, soglasno s poročilom občinskega zdravstvenega uradnika, dr. George Parrisha.

Dr. Parrish je sporočil značilno skrajšanje slučajev vsaki dan. Sobotni seznam novih slučajev je skoro 100 manj kot petkov, ko je sporočilo 600 novih slučajev. V sredo preteklega tedna se je zaznamovalo 805 slučajev. Le bolj resni slučaji so občili naše pozornost zdravstvenih oblasti in dr. Parrish je rekel, da je bilo več kot osem tisoč influenčnih bolezni zaznamovanih izza izbruha epidemije.

Dr. Parrish je rekel nadalje, da bo epidemija pod kontrolo v teku nadaljnjega tedna.

Poročila o dvigajočem se valu influence, ki se je pojavila na iztoku, so dovedla zdravstvene uradnike tukaj do mnenja, da je bolezen prenesla svoj napad s pacifične obali.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V AMERIKI.

DENARNA NAKAZILA

Za Vaše ravnanje naznanjamo, da izvršujemo nakazila v dinarjih in lirah po sledečem ceniku:

v Jugoslavijo			v Italijo		
Din.	500	\$ 9.30	Lir	100	\$ 5.75
"	1,000	\$ 18.40	"	200	\$ 11.30
"	2,500	\$ 45.75	"	300	\$ 16.80
"	5,000	\$ 90.50	"	500	\$ 27.40
"	10,000	\$ 180.00	"	1000	\$ 54.25

Stranke, ki nam naročajo izplačila v ameriških dolarjih, opozarjamo, da smo vsled sporazuma z našim zvezam v starem kruhu v stanu znižati pristojbino za taka izplačila od 3% na 2%.

Pristojbina znaša sedaj za izplačila do \$30. — 60c; za \$50 — \$1; za \$100 — \$2; za \$200 — \$4; za \$300 — \$6.

Za izplačilo večjih zneskov kot goraj navedeno, bodisi v dinarjih, lirah ali dolarjih dovoljujemo še boljše pogoje. Pri velikih nakazilih priporočamo, da se poprej z nam sporazumete glede načina nakazila.

IZPLAČILA PO POŠTI SO REDNO IZVRŠENA V DVEH DO TREH TEDNIH "NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRISTOJBINO \$1.—"

SAKSER STATE BANK

82 CORTLANDT STREET, NEW YORK, N. Y.
Telephone: Barclay 0380

GLAS NARODA

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, President

Louis Benedik, Treasurer

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y."GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenših nedelj in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagoviti pošiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnjo bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Telephone: Barclay 6189.

MORONES IN DELAVSKA FEDERACIJA

Iz Mehike je dospel presenetljivo poročilo, da je CROM — tako se imenuje mehiška delavska federacija — prekinila vse zveze s provizoričnim predsednikom Portesom Gilom.

Kaj je dalo temu povod, še ni natančno znano, toda pravega vzroka najbrž ne bo težko uganiti.

Skorogotovo gre za povsem privatno zadevo Luis N. Moronesa, ki je po vsej sili hotel postati predsednik Mehike, pa se mu želja ni uresničila.

Morones je že več let predsednik mehiške delavske federacije ter je bil pod Callesom tajnik za industrijo, delo in trgovino.

Veljal je za smrtnega sovražnika pokojnega predsednika Alvara Obregona, in nekateri so celo namigavali, da je on zasnoval atentat nanj.

CROM je oficijelna delavska zveza združenih držav Mehike, istotako kot je Ameriška Delavska Federacija oficijelna delavska zveza v Združenih državah.

Organizaciji sta si podobni v tem, da imata sorazmerno le malo število industrijskih delavcev, dasi veljata za najmočnejši strokovni organizaciji, vsaka v svoji državi.

Glavna svrha obeh organizacij je bila in je še sedaj — seveda samo na papirju — pomagati delavcem ter izboljšati njihov položaj.

V resnici sta pa obe organizaciji pod kontrolo politikov, enkrat teh in enkrat onih, ter potegne ta s tistim, ki več obljubi oziroma da.

Interesi članov pridejo razmeroma le malo v poštev.

To je bilo treba omeniti, da bo čitateljem jasno, da prelom med CROM in Gilovo administracijo še nikakor ne pomenja, da bo zavzel sedanji mehiški predsednik napram delavcem sovražno stališče.

Baš nasprotno. Bolj radikalne unije, ki so bile v Federaciji običajno v opoziciji, ker se jim je zdelo preveč konservativna in premalo protikapitalistična, so se zavzele za Gila ter njemu in njegovi administraciji obljubile vso podporo.

Moronesu seveda to ni dovolji in bo nagajal, kolikor bo mogel.

Če bo gnil stvar do skrajnosti, utegne priti do razkola v mehiški delavski federaciji.

Gil je pokazal precej odločnosti in bo delal na svojo pest.

Tako bo naprimer meseca januarja predložil zakonske predloge glede skrajšanja delovnega časa ter uvedbe osemurnega delovnika v vseh mehiških industrijah.

To seveda ne pomenja, da je Gil večji prijatelj delavcev kot sta bila Calles ali Obregon.

Moronesova opozicija pa nadalje znači, da bo Gilova administracija delavstvu bolj prijazna kot je bilo spočetka pričakovati od nje.

Ženska načeluje
ekspediciji
v Afriko.

Afrške džunglje bodo preiskavali v tej zimi od Mrs. Sare Straus, sedemdesetletne vdove Osear S. Strausa, prejšnjega trgovskega tajnika.

Ona je organizirala ekspedicijo, da poveča ornitološko zbirko Ameriškega naravoslovnega muzeja ter bo odšla z njo od tujak dne 18. januarja.

Francija gradi
šest rušilcev.

LORIENT, Francija, 10. dec. — Tukajšnje ladjedelnice bodo v kratkem pričele z zgrajanjem šestih rušilcev najnovejšega tipa. Rušilci bodo imeli po 2480 ton, bodo 130 čevljev dolgi ter razvijali naglico 37 vozlov.

Agitirajte se "Glas Naroda", vsakodnevno izhaja v vašem domu.

PREISKOVANJE ETNE

Slika nam kaže italijanskega profesorja, opremljenega s plinsko masko, ko preiskuje reko že strjene lave.

Zanimivosti iz Jugoslavije.

Zopet senzacija v Osičku.

Poročali smo že pred kratkim, da je osiškki tovarnar Teslić odkril na svojem posestvu podzemni rezervoar plina metana. Za preizkušanje tega gorljivega plina je tovarnar pozval v Osiček več strokovnjakov iz Nemčije in Romunije, ki so ugotovili, da se pod Osičkom res nahaja prirodni rezervoar plina in nafte, ki bi se ga izplačalo izkoriščati v industrijske svrhe. Teslić je kopal še naprej in ugotovil, da se na takozvanem Galoven nahaja plin že v globini 26 m in to v še večji množini. Pri kopanju je plin eksplodiral tako silno, da sta dva delavca dobila težje poškodbe. Ta plin izvira po mnenju strokovnjakov od ogromnih podzemnih rezervov nafte. Tovarnar Teslić koplje še naprej, pod vodstvom nekega strokovnjaka iz Frankfurta.

Tajinstveno roparski umor.

V Zagreb je prispel policijski uradnik iz Subotice in je redarstvu javil, da so našli pred dve dni blizu Kule pri Subotici umorjenega in oropanega neznanca. Orožniška patrulja, ki je patruljirala v okolici Subotice, je pri Kuli našla na polju truplo moškega, ki je imel na sebi samo spodnje hlače. Pri njem je še ležala fotografija s podpisom Stjepana Gorjana. Policija je uveljavila preiskavo in ugotovila, da je Stjepan Gorjan, rojen leta 1904 v Novi Kanizi, po poklicu delavec. Da bi se pojasnilo, kdo je prav za prav umorjen in oropan neznanec, je policijska razpolagala na vse policijske in orožniške postaje kopije slike, ki so jo nali pri umorjenem in hkrati tudi poizvedbe, kdo je Stjepan Gorjan, ker obstoja sum, da je on morilec.

Policijska je ugotovila, da je neznanec morilec napadel najbrž od zadaj ter ga udaril po tilniku tako močno, da mu je počila lobanja, kar je povzročilo trenutno smrt.

Nesreča v zoološkem vrtu.

Zadnje čase se množe pritožbe o razmerah v zagrebškem zoološkem vrtu. Skoraj ni dneva, da bi ne izginila kaka žival. Zdi se, da v vrtu ni pravega nadzorstva. 21. novembra se je pripetila v zagrebškem zool. nesreča, ki je menda tudi posledica nereda.

Vinko Matković je nameščen v vrtu kot snažilec. Star je 20 let in rodom iz Broda. Njegova naloga je bila, da čisti vse kletke in hleve. To delo je opravljal vsak dan dopoldne. 21. nov. okoli 10. ure je vstopil v hlev malajske medvedke in je začel odstranjevati vse odpadke in smeti, ki se v hlevu naberejo čez dan. Ni se bal, da bi ga medvedka napadla, ker je bil prepričan, da je ukročena. Kupili so jo namreč od nekega cirkausa. Tega dne je pa medvedka prijateljstvo nenadoma odpovedala in snažilec napadla. Najprej ga je ugriznila v levo nogo ter ga podrla na tla. Delavec se je začel braniti, kar je pa zver še bolj raz-

laskalo. Ugriznila je delavca še v desno nogo.

Na Matkovićeve klice so prihiteli drugi nameščenici in tovariši rešili z medvedkinih krempljev.

Ranjenega Matkovića so odpeljali v bolnico.

Tragična smrt železničarja.

21. novembra pred polnočjo se je pripetila na zagrebškem kolodvoru težka nesreča, ki je zahtevala življenje Mate Tompa, železniškega kurjača. Nesreča se je zgodila blizu kolodvora na kraju, kjer lokomotive nakladajo premog. Na lokomotivi je bil ponesrečeni vozač, vlakovodja in dva železniška delavca. Blizu lokomotive je manevrirala druga lokomotiva z 11 vagoni. Ko je železničar Pleše odpel vagon, so ti zadržali po progi, ki je na tem kraju nekoliko nagubena, proti lokomotivi, kjer je bil ponesrečeni Tompa. Pleše je slutil, da se bo pripetila nesreča, če vagoni zadenejo lokomotivo, in je skočil na zadnji vagon, ter skušal opozoriti tovarne na drugi lokomotivi na nevarnost. Ti so pa nakladali premog in ga niso slišali. Ko so vagoni udarili v lokomotivo, je Tompa butnil z glavo v železje s tako silo, da si je preklal lobanjo ter se takoj zgrudil mrtve na tla.

Pokojni Tompa je bil star 47 let in rodom iz Čeremšvera. Kmalu po prvi se je pa pripetila še druga smrtna nesreča na zagrebškem glavnem kolodvoru. Pri premikanju je stal na vagonu kretničar Fran Turković. Ko je vagon zadel v lokomotivo, je kretničar padel z voza. Roka mu je pri tem prišla pod kolesa, ki so mu odrezala nekaj prstov. Kretničar je vstal, tedaj ga je pa zadel odbijač vagona in ga vrget z veliko silo nazaj na tla. Ponesrečenec je dobil težke notranje poškodbe. Odpeljali so ga v bolnico. Zdravniki so mu nutili prvo pomoč, misleč, da ga bodo rešili. Turković je pa kmalu podlegel težkim poškodbam.

Letalska nesreča v Mostarju.

21. novembra dopoldne se je pripetila v Mostarju velika letalska nesreča. Mnogo mešanov je bilo priča presenetljive tragedije v zraku. Nad mestom je krožil aeroplan tipa "Brandenburg". Gledalci so nenadoma opazili, da se je motor ustavil in se spet zavrtel. Letalo je bilo v višini kakih 200 m in se je začelo spuščati v spiralo. Med gledalci na ulici je nastala panika, ker so se bali, da bi letalo padlo na ulico in povzročilo nesrečo, kakršna se je nedavno pripetila v Novem Sadu. Pilotu pa je uspelo, da je okrenil letalo proti igrališču kluba "Jugoslavije". Tu je letalo tresčilo na zemljo in se razbilo.

Pilotu so potegnili izpod razvalin težko ranjenega, njegov spremljevalec Vaso Ardanović je pa dobil samo lahke poškodbe.

Letalo je vodil narednik Rade Bojanović.

Dopisi.

S pota.

Iz Wankegana sem dobil glas od občeznane rojaka Franka Petkovskega, ki mi toži o boleznih v družini. Nadalje mi poroča tudi o smrti in pogrebu svojega očeta. Skoro istočasno so mi sporočili, da je umrl Michael Wardjan, eden prvih delavcev za K. S. K. J. Tako se stari umikajo mladim. Ko to pišem, tudi nisem v zavdanju vrednem položaja Nahajana, se namreč že dalj časa v zdravniški oskrbi. To pišem v čakalnici duluthske klinike. Okrog mene so sami žalostni obrazi bolnikov, ki čakajo, da bodo prišli na vrsto.

Ko sem se poslavljajal koncem junija iz Wankegana, sva si s stariim Petkovskim še krepko v roke segla, danes ga pa že krije črna zemlja.

Tudi z Michaelom Wardjanom sva bila dobra prijatelja. Ko je bila K. S. K. J. še v povojih, sta on in njegova gospa soproga Elizabeta prepustila svoje stanovanje za nekaj glavni urad. Pokojni Wardjan je dosti delal in si dosti prizadeval, plača, ki jo je dobival, je bila pa le malenkostna. Ko se je Jednotno stanje izboljšalo ter so drugi prišli za vajo, se je le malo slišalo o Mr. Wardjanu, prvaku in prvem delavcu za K. S. K. J. Pokojnik je bil glavni tajnik od leta 1894 do leta 1907. Zadnjič sem ga videl o priklki zadnje konvencije K. S. K. Jednote.

Kolikor mi je znano, zapuščena pokojni za svojo vzeto hčerko od družine Peterlin iz Mineral, Kansas. Tega bi ne vedel, če bi mu ne bil sam pripeljal male deklice, ki je bila sirota brez staršev. Zanj je skrbel kot za svojega lastnega otroka.

Grobovi Slovencev se v Ameriki množe. Slovenija ž njimi k zatonu gre. Človek ni v življenju plačan za zasluge. V življenju je deležen le osata in tuge.

Matija Pogorelec.

Kimberley, B. C.

Ker je zopet prišel čas, ko vam moram poravnati naročnino za Glas Naroda, bom obenem tudi napisal par besed v nam priljubljeni časopis.

Najbrž si večina naših rojakov v Združenih državah ne predstavlja, koliko našega naroda se je v zadnjih par letih priselilo v Kanado. Pred štirimi leti, ko sem jaz prišel semkaj, sploh nisem našel nobenega Slovenca v tej okolici, sedaj se jih dobi, kolikor in kjer hoče. Sedaj pozimi jih je dosti brez dela, ker znanje in gozdno delo večinoma prestane pozimi.

Kar nas je zaposlenih tukaj v Kimberley delamo vsak dan razen nedelj. Skoro vsak si vzame v letu tudi par dni za preganjanje glavobola, ker tukaj ne poznamo prehladov. Delamo večinoma v jami za svinice in eink, lastnovano od Consolidated Mining in Smelting Co.

Kar nas je zaposlenih tukaj, se ne moremo preveč pritoževati radi delavskih razmer. Res, da nimamo visoke dnevne plače od \$4.50 do \$6.60, ampak delamo stalno. Kontraktni delavci zaslužijo primeroma več, nekateri od \$6.00 do \$9.00. Za Božič dobimo od kompanije, kar nas je družijo po enega "purana", samci pa \$3, za Novo leto pa oženjeni \$50.00, samci pa polovico.

Tudi ta dar ni preslab, in dobi ga vsak, kdor dela leto dni. Najslabše je sedaj, ker ne vzamejo v tujakstvo jama nobenega več, ki ni več vsaj nekoliko angleščine in da je vajen od prej v taki jami delati. Pa tudi takega vzamejo le sempatam poleti, pozimi bi sploh ne svetoval nobenemu sem hoditi za delom.

H koncu tega mojega dopisa voščim čitateljem tega lista širom Združenih držav in Kanade največje božične praznike in srečno Novo leto.

Musolinija tukaj ne manjka, posebno o Božiču ga bo vsem zadosti; torej dragi Peter Zgaga, pridi na pomoč!

S pozdravom

John Molie

POZDRAVI!

Pred odhodom v stari kraj, lepo pozdravim družino Višić na Universal, Pa., družino Jagodnik v Rockdale, Ill., družino Velkovich in Drašler v Waukegan, ter družine Benčić, Skok, Pludenik in Jelenc v Sheboygan. — Hvala tvrdki Sakser State Bank za točno postrežbo.

Nasvidenje!

Joseph Prime.

Pozdrav vsem svojim prijateljem v Rockdale, Ill., in posebno hvala Mr. Franku Černigoj in njegovi soprogi za postrežbo. Hvala družini Čigoj, družini Baucher ter pozdrav vsem prijateljem in znancom.

Sakser State Bank vsem toplo priporočam.

Louis Baucher.

Pred odhodom pozdravljam svoje otroke v Brewster, O. in vse prijatelje in znanee širom Amerike, posebno pa one v Brewster in Massillon, O.

Hvala Mrs. Mary Strah in Miss Mary Butcher v Massillonu za postrežbo.

Na veselo svidenje!

John in Mary Hribar.

Karneval 1929 na Dunaju.

Klub Starih Dunajčanov je sklenil, da organizira za 3. febr. 1929 velik karneval po dunajskih cestah v italijanskem slogu. Kakor ga Dunaj doslej še ni poznal. Prireditve poverijo odboru znanih dunajskih umetnikov.

ADVERTISE IN "GLAS NARODA"

POVIŠANE OBKESTI ZA VLOGE

Sklenili smo zvišati dosedanje obrestno mero za vloge na SPECIAL INTEREST ACCOUNT od 4% na

4 1/2%

ter bomo pričeli s tem obrestovanjem

1. JANUARJA 1929.

Z ozirom na to priporočamo rojakom, da zvišajo do tedaj svoje vloge.

SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street

New York, N. Y.

Peter Zgaga

Sele tri tedne sta bila poročena. Saj veste, kašna je mlada ljubezen. Živela sta kot dva goloba. Četrto soboto ga pa ni bilo domov. In tudi v nedeljo dopoldne ga ni bilo. Ona vsa v skrbeh, je že hotela na policijo. Sele proti večeru se je privlekel, pa kakšen!

Beitko je zajokala. — Moj Bog, kako sem nesrečna! Nisem vedela, da sem dobila moža, ki je udan pijaci. Takoj grem k svoji materi in ji bom vse povedala.

— Ni potreba, ni potreba, — je zajecal. — Ona že ve, s tvojim očetom sva ga namreč sekala, in sem pred pol ure spremlj tvojega očeta domov.

Včasih je bil najhujši očetek, ki si ga mogel vreči moškemu v zobe: — Sram te bodi! Za žensko karkoli se skrivaš!

Danes so se pa časi izpremenili. Danes se ženska niti sama ne more skriti v svoje krilo.

Amerika je dežela svobode, dveh dolarjev na roko in enega dolarja tedenskega odplačila.

Živel je resničljuben rojak, in baš zato, ker je bil resničljuben, jo je izkupil. Tekom neke debate jo je dobil po glavi.

S tožbo je odlašal in odlašal, slednje je pa vseeno šel tožiti. — Torej, da vas je na glavi ranil? — ga je vprašal sodnik.

— Da, na glavi me je. Toda rana seje že zaračala.

— Kako velika je bila rana? — je vprašal sodnik.

— O, precej velika.

— Tako velika kot pod dolarja?

— Nač, tako velika kot pol dolarja pa ni bila. — je odvrnil resničljubni.

— No, kako velika je bila? — Tako velika kot petintrideset centov.

Tako me pozdravljajo in tako me tolažijo rojaki iz Livingstonia: — Če se pride Zgaga v urad, ga lepo pozdravite. Bojimo se, da se mu je pripetila kaka nesreča. Morda se je celo oženil. Ako je zdrav, kar mi vsi želimo, mora napisati dve koloni, ker je bil prejšnji teden eno preskočil.

Včeraj je bila v našem listu slika nekega pastora, ki ima dvojno grlo.

To ni nič posebnega v časih prohibicije. Nekateri se nalivajo kot da bi imeli pet grl, ne samo dveh.

Slišal sem rojaka, ki je takole jasneval nevednemu tovarišu:

— Če pojejo štirje, je kvartet; če pojejo trije, je tercet; če pojeta dva je duet; če poje eden, je solo. Če nobeden ne poje, imam pa jaz najrajši, ker za petje prav dosti ne porajam.

Dosti se govori o razoroževanju, o preprečevanju vojn, o protivojni pakti, toda kot vse kaže, ni prave še ničče uganil. Pa je stvar vendar tako strahovito priprsta in enostavna.

Vsaka država naj poskusi graditi bojne ladje s prostovoljnimi prispevki svojih državljanov. Število bojnih ladij se bo kmalu znižalo na — nič.

Kakšne ljudi ima lepa ženska najraje okrog sebe?

Odgovor je lahak: lepe moške in grde ženske.

Moža ne smeš po njegovi obleki presojati.

Presojati ga moraš po obleki, ki jo nosi njegova žena.

Rojak je takole modroval:

— Ah, meni je vseeno, kar napravijo z menoj po smrti. Naj me zažgo ali zakopljejo, meni je vseeno.

— Ja, — to sedaj praviš, — ga je zavrnil tovariš. — Toda počakaj, da boš enkrat mrtve. Potem boš pa drugače govoril.

OTON HABSBURŠKI JE POLNOLETEN

20. novembra je stopil Oton Habsburški, sin bivše cesarice Zite in pokojnega Karla Habsburškega v 17. leto starosti. Po hišnem redu habsburške rodbine je rečenega dne postal polnoleten. Povodom tega dogodka so pričeli li monarhisti v Budimpešti značilne svečanosti, spričo katerih ne more biti nobenega dvoma, kam merijo njih težnje.

V Budimpešti je bila svečana maša, po maši banket, na katerem je govoril grof Appony zbranim legitimistom. Povdarjal je, da za legitimiste sploh ne obstoja problem kraljevskega vprašanja, ker smatrajo vsako drugo rešitev za bojno napoved in revolucionaren poskus, ki bi se dal vdušiti le s pomočjo od zunaj. Nasproti ki legitimistične ideje se boje restavracije habsburške vladarske hiše samo iz oziroma na narodnostnega značaja Madžarske. Vendar pa ni za Madžarsko nobenega pripravnega kraljevskega kandidata izven Otona Habsburga. Edino le on je vreden, da si posadi na glavo krono sv. Štefana. Banket, na katerem je govoril te besede, se je vršil v hotelu "Gellert". Povsod so visle deske z napisom: Ziveli kralj Oton II. Bilo je navzočih 300 povabljenec. Nekam podoben kovor je imel tudi bivši minister dr. Gustav Gratz, ki je izjavil, da je za Madžarsko bolje, če se ne more zediniti glede monarhistične državne oblike, da se takoj pretvori v republiko. Potem je govoril o možnosti, da bi se hotel na madžarski prestol povzpeli kakšen pustolovec. Bodočemu madžarskemu kralju, je dejal govornik, bo na prosto dano, da sklene personalno unijo s kakšno drugo državo (tu je govornik oikal na Avstrijo, Poljsko in Češko). Končno je dr. Gratz imenoval Otona Habsburškega naravnost kralja in hvalil njegove sposobnosti, ki da so take narave, da lahko zadovolje vsakega pristasa legitimistične smeri.

Oton Habsburški postane po določilih madžarske ustave polnoleten šele z 18. letom, t. j. čez leto dni. Zategadelj so citirane izjave nad vse tehtne. Za Zito in njenim sinom stoja madžarska aristokracija (rodbine: Appony, Andrássy, Csekonits, Esterhazy, Hunyady, Sigray, Pallavicini, Szereny, Odescalchi, Skerlecz in Zichy) v strjenih vrstah.

Počakajmo, kaj se bo skuhalo iz tega....

je bil pred kratkim odprt v Newport, News, Va. Dolg je pet in pol milje ter je veljal sedem milijonov dolarjev.

Sleparske borzne špekulacije.

Ob sedanjih živahnih borznih špekulacijah širom vse dežele bilo je pričakovati, da se pojavijo razne zvijače za izmuzanje lahkovernega občinstva. Star predmet je kampanja z rudniškimi akcijami (mining booms), o katerih bi človek mislil, da ne vlečejo več, so bile lansirane med občinstvo v lovu za dolarjem in ime vsaj začasni uspeh ter mnogo ljudi je drago plačalo za svoje izpametovanje.

Tudi pri prodajanju in kupovanju vrednot, tržljivih na borzi (stock exchange) in ki torej imajo za seboj zdravo podlago, more človek "dobiti ali zgubiti zlasti tedaj, ko jih človek na kupi za gotovino, marveč na "margin" malo plačilo, ki zagotavlja borznega mešetarja (broker) pred mogočim padom v ceni — skratka ako človek ne kupuje radi investicije, marveč za špekulacijo. Ali v teh slučajih človek vsaj zna, da igra s svojim denarjem in da more dobiti. Ali oni, ki kupuje goljufije ali "vodene" akcije, za katerimi je prazen nič, ne more nikdar dobiti in je le vprašanje, dali izgubi vse ali le del svojega denarja.

Mining Boom" na bostonski Curb Exchange.

Bostonski Better Business Bureau (organizacija, ki se bori proti goljufijam in v trgovini) je nedavno nabral informacije o 33 vrstah akcij, promoviranih na bostonski Curb Exchange. (Pravilne borze se imenujejo Stock Exchange, izmed katerih je najvažnejša newyorská ali Wall Street; tu se trguje pod strogimi pravili in le z vrednotami, vpisanimi na borzi. Curb je postranski trg, kjer se trguje z vsemi mogočimi vrednotami). Tekom nekega tedna velike špekulacije se je na bostonskem Curb tržišču s temi 33 vrstami akcij v takem obsegu, da so kupčije znašale skupaj \$1.500.000. Našlo se je pa, da od teh akcij, le dve vrsti so prinesle dividende tekom leta. Ta dividenda je znašala 2% in ena izmed teh dveh družb, West Comstock Gold Mines Co., je kmalu potem prišla v bankrot. 13 vrst akcij pa je kar izginito iz trga tekom leta. Prodaja sedmorice je bila proglašena za goljufivo. V eni izmed teh družb se je našlo, da je promotor, neki bivši kaznjeneec, zaslužil po tisoč dolarjev na dan na komisijah.

Varanje potom lažnih poročil.

Najboljše sredstvo za promoviranje takih lažnih delnic je razpošiljanje listov, vsebujočih borzno poročila in nasvete, takozvanih "tipster sheet". Ti listi ali letaki vsebujejo baje neutralna finančna poročila in nepristranske nasvete publiki. Dobre znane vrednote se opisujejo poleg člankov, posvečenih promociji delnic, v kateri je dotični promotor interesiran. Prokuje se o bodočih cenah in bogastvu, ki je na razpolgo za vsakogar, ki hoče investirati. Ko cene gredo gor — na umetni način — se prorokujejo še višje cene. Kadar nastane zlom v cenah, se obdolžuje nezvestna konkurenca kakor konkurenčne tvrdke.

Neka trdka je redno razpisljala take liste na kakih 600.000 naslovov. Poleg "tipster sheet" se odpošiljajo doživnim kupecem dolge brzojavke ali pa se zaposlujejo agentje, ki po telefonu kličejo stranke in lažejo, kar se da, da zvbijo v špekulacijo.

Promotor, t. j. človek, ki vrže nove akcije na trg, ima dostikrat vse razpoložena akcije v svojih rokah. Zato lahko začne tržiti ob vsaki ceni, ki jo želi in ki je navadno mnogokrat višja kot cena, za katero je on akcije kupil od družbe. Akcije od Idaho Copper Corporation, ki so se prodajale do \$5.50, so bile izvirno kupljene od promotorja za 10 centov vsaka.

Napihovanje ima svoj konec.

National Better Business Bureau ilustrira svojo pripoved o nekih akcijah s tem, da navaja

usodo nekaterih akcij, ki so navadno igrale važno vlogo na bostonski Curb borzi.

Ogde Oil Company. — Delnice so se prodajale po 71 centov, zadnja kupna ponudba je znašala dva centa.

Cheyenne Oil Company. — Delnice so se bile po \$1.37; sedanja vrednost — nič.

"Tipster Sheets" so prodajali, da bo vsaka delnica od Consolidated Petroleum Corporation nekaj vredna \$50. Najvišja cena pa je bila \$2.17 in sedanji nihče jih ne kupi za noben denar.

Delnice od West Comstock Gold Mines Company so se prodajale po \$1.62. Zadnja kvotacija 10 centov.

Union Gold and Silver Mines Corporation — delnice so se prodajale po \$1.62. Zadnja kvotacija 5 centov.

Petite Radio Corporation. — Delnice so šle gor do \$2.75. Sedanja cena — nič.

Perpetual Petroleum Corporation — reklame so prorokovale 1000 odstoto profita; cena je bila po \$2.12, sedanji 15 centov.

In tako dalje skozi ves seznam. Povpraševanje po teh ničvrednih delnicah se ustvarja umetnim potom, da se občinstvo vabi na nakup. Kadar e promotor prodal občinstvu vse akcije z velikim profitom, potem gredo rakovo pot.

Radi tega je vpravičeno svarilo: **DOBRO POVPRASUJ, PREDNO INVESTIRAŠ VSAK CENT.**

Z letalom na jadra

je v viharju smrtno ponesrečil pri Tredeanu letalec Wolfgang Pommitz.

General Hindenburg.

Zadnja slika predsednika nemške republike.

ŽIVLJENJE — PUSTNA ŠALA

V Berlinu imajo tačas poleg vseh drugih vprašanj tudi — pustno vprašanje. Z snanstvenih, umetniških in časnikarskih krogov je v minuli plesni dobi izšla pobuda, naj bi se nezmislno pustno veseljačenje čim mogoče zatrla, na vsak način pa naj bi časopisje o pustnih pireditvah čim manj poročalo. "Berliner Tageblatt" je sedaj o stvari sprožil javno anketo. Vseučiliški profesor Siegmund-Schultze opozarja, da Berlin sploh nima nikakih zgodovinskih predanj glede praznovanja "Karnevala", kakor jih imajo druga mesta, n. prim. Köln in München, marveč se vrte berlinske pustne zabave krog alkohola in spolne razuzdanosti. Predlaga, naj se v bodoče prirejuje v Berlinu namesto maskarad ljudske veselice z narodnimi nošami iz raznih dob.

Duhovito izjavo je poslal Walter von Molo, predsednik pisateljske akademije. Pravi: "Predlagam, da vsak živi o pustni prav tak kakor vedno, brez vsakega razloka — samo s to razliko, da presoja to "Življenje" o pustni kot dovtip, kot šalo, kot norčijo; to bo potem največjejši karneval, ki je sploh mogoč."

Ameriška dedščina.

23-letna služkinja Marija Novaček iz Breitenau na Zg. Avstrijskem je prejela te dni iz Amerike obvestilo, da ji je tamkaj umrl oče in ji zapustil 60.000 dolarjev gotovine in dva hotela v Kaliforniji. Pokojni Novaček se je bil pred leti kot rokoledski pomočnik poročil z neko dekle; ko se je imelo roditi dete, je odšel v Ameriko. Novačkova žena je kmalu nato umrla in hčerko Marijo so oddali v sirotišnico v Linu. Z 12 leti je morala iti služiti in si je morala do danes trdo služiti svoj kruh. Oče ji je pred vojno parkrat pisal in poslal par dolarjev, potem pa se ni več oglašal. Sedaj ji je zapustil ogromno premoženje. Dekle je izjavilo, da sežida v svoji domovinski občini sirotišnico in bolnico; posebno vesela pa je, da se bo mogla sedaj poročiti s svojim izvoljencem — revnim plojskim delavcem Al. Huberjem.

16 kaznjencev ušlo pod zemljo.

Kaznjenci v Graudenzu so si v teku več mesecev z roko izkopali 18 metrov dolg podzemeljski rov do vodnjaka v sosednjem vrtu in po njem ušli na prosto. Na begu so izvršili dva roparska napada, da so dobili obleko in denar. Od 16 pobeglih kaznjencev so jih dolej zopet ujeli tri.

katedrale sv. Petra v Rimu predstavlja nekako kombinacijo pappeve tiare ter vatikanskega ključa.

Nov režim v Romuniji.

Režim nacionalno-caranistične stranke v Romuniji se utrjuje in vlada vrši svoje delo sistematično kakor vlada, ki računa na dolgo gospodstvo. Odpravila je cenzuro in izredno stanje po vsej državi, razen ozkega pasu ob meji, kjer pa v kratkem tudi sledi normalizacija razmer. Cenzura res nova vlada ne potrebuje, saj more računati po pravici, da je za njo okrouna večina prebivalstva. Agrarna reforma, ki jo je Romunija izvedla desti radikalno, je prinesla veliko ojačenje malega in srednjega kmeta, kar je v ogromno korist nacionalno-caranistični stranki, ki se ji je posrečilo organizirati v svojih vrstah v prvi vrsti ravno te elemente. Sicer Maniu odklanja naziranje, da zastopa njegova stranka razredno stanliše in naglašja, da so med njegovimi pristaši zastopani vsi sloji, vsi rezredi. Ros je, da v Erdeljski stoji za njim tako kmet kot intelektualci in mešan zakaj tu je nacionalni del stranke dedič političnih formacij še iz leta 1848. Toda v stari Romuniji je glavna moč stranke ipak na kmetih in tu bo med ostalimi sloji bržkone slabše zasidrana.

Polagoma se pripravljajo volitve. Kar se tiče razporeditve strank za nje, se kažejo šele prve konture. General Avarescu je stopil v pogajanja z Maniuom in mu predlagal volilno koalicijo pod pogojem, da mu prepusti vlada 30 poslanskih mest. Maniu pa je ponudbo odklonil, čemer se seveda nihče ne more čuditi, saj ima Avarescu politične pristaše samo, kadar sam vrši volitve. Sedaj se poročja, da misli iti v volitve v koaliciji s prof. Jorgo, kar pa ne more biti niti za prvega niti za drugega bogve kakšnega pomena, zakaj volilcev ne bosta mogla privabiti k sebi.

Vodnjak na dvorišču

UNDERWOOD & UNDERWOOD, N. Y.

Neomenjeno ne sme ostati dejstvo, da je bivši prestolonaslednik Karej skušal stopiti v stike z novo vlado, toda Maniu je kratkoma onemogočil vsakršne mahinacije s tem, da Karlovega odposlanca sploh ni hotel sprejeti. S tem je preprečil, da bi mogli liberali delati proti njemu razpoloženje zaradi dinastičnih vprašanj.

Glavna borba nove vlade se bo v volivah obračala proti liberalni stranki, ki je pri zadnjih volitvah dne 7. julija 1927. dobila 61 odst. vseh oddanih glasov, poslancev pa razmeroma še več. Svoj boj proti liberalom je karakteriziral Maniu pred nedavnim sledeče: "Mi ne smatramo", je dejal, "liberalov kot politično stranko, marveč kot parasitsko organizacijo, ki se je postavila na čelo politični stranki. Ta organizacija je eksploatirala Romunijo samo za svoj dobiček in podredila državo izrednemu režimu, samo da si zagotovi svoje lastne privilegije." Spričo takega pojmovanja boj narodnih caranistov zoper liberalne ne bo zaključen z volilno borbo, marveč se bo še pozneje nadaljeval in ne le na političnem področju.

Liberali hočejo delati razpoloženje proti vladi tudi s konfesionalnim momentom, češ da ne, torej, da bi bil v pravoslavni Romuniji šef vlade — pripadnik unijske skupine. "Res, da sem grškokatoliški, kakor tudi Vajda Vojvod in še nekateri drugi transilvanski voditelji," je dejal Maniu nekemu novinarju, "toda 90 odst. naših političnih pristašev je pravoslavne vere in nikdar niso razlike v konfesiji povzročile med nami niti najmanjšega nesporazumljenja." Dosedanji razvoj političnih odnošajev je pokazal, da se na verskih razlikah, ki se vrh tega tičejo samo Erdeljske, ne bodo razvijala nova nasprotja in da notranje homogenosti nacionalno-caranistične stranke prav nič ne motijo.

VROČA BOLGARSKA KRI

Te dni se je vršil v bolgarskem mestu Haskovu kongres podčastnikov in nihče ni mislil, da bo končal s krvoprelitjem. Dva delegata, Stanko Apostolov in Peter Petkov, sta se vračala pozno ponoči in prenočišče in sta srečala dva pijane, ki sta se majala iz krčme proti domu. Pijane sta lovila črno mačko, ki je skočila pred njima čez cesto. Znano je, da mnogi ljudje verujejo, da jih čaka nereda, če jim črna mačka preskoči pot. Tako ta mislija tudi oba pijane, ki sta hotela mačko ujeti in ubiti.

Podčastnika sta stopila k pijancema ter ju vprašala, kaj počenjata tako pozno v mestu. Pijanca sta odgovorila, da ju to nič ne briga. Prvi pijanec, Oecetarov po imenu, je zagrabil Apostolova za vrat in ga začel daviti. Tovariš je priskočil Apostolovu na pomoč, toda Oecetarov je ustrelil in ga ranil v nogo. Ranjeni Petkov se je zgrudil na tla, njegov tovariš je pa zbežal. Oecetarov je začel streljati za njim in ga je začel v vrat tako, da se je nesrečnež zgrudil mrtev na tla. Morilec in njegov tovariš sta pobegnila. Policija je morileca kmalu izsledila in aretirala. Tovariši nedolžne žrtve so na kongresu sklenili zbrati za njegovo rodbino 25.000 levov. Apostolov je bil uradnik intendantstva. Zapustil je ženo in dva otroka.

Ravnatelj ubil in samega sebe usmrtil.

Uradnik tovarne Hecht v Brnu, Alfred Lederer je ustrelil tovarniškega ravnatelja Wollingerja, češ, da je ta surovo ravnal z osebom. Ko so Ledererja na policijski fotografirali, je nenadoma skočil k oknu in se iz tretjega nadstropja vrغل na ulico, kjer je obledel mrtev.

Ravnatelj ubil in samega sebe usmrtil.

Uradnik tovarne Hecht v Brnu, Alfred Lederer je ustrelil tovarniškega ravnatelja Wollingerja, češ, da je ta surovo ravnal z osebom. Ko so Ledererja na policijski fotografirali, je nenadoma skočil k oknu in se iz tretjega nadstropja vrغل na ulico, kjer je obledel mrtev.

ROENTGENOVI ŽARKI PRE- SNAVLAJO ČLOVEKA

Moderna zdravilna veda se poslužuje čim dalje česče in tudi čim dalje uspešneje tako imenovanih nespecifičnih metod. Te ne vložijo samo za poledine bolezni, med nespecifične zdravilne metode spada n. pr. vbrizgavanje mleka, krvi, kofeina in drugih snovi v telo, a v zadnjem času najbolj priljubljeno sredstvo proti infekcijam in krvnim obolenjem je bilo obžarevanje vranice z Rontgenovimi žarki.

Ta metoda je dajala najlepše uspehe, na da bi zdravniki sami vedeli, v čem tičijo prav za prav vzroki nje zdravilnosti. Šele v najnovejšem času je dokazal dunajski zdravnik dr. Schurer na podlagi eksperimentiranja z živalmi, da pospešuje delovanje Rontgenovih žarkov na vranico nastajanje posebnih snovi in snovi v telesu, ki jim je namen briniti ves organizem pred vpadom tujih, škodljivih snovi in organizmov, predvsem kužnih mikroorganizmov.

Po vsem telesu so raztresene znanjive stanice nabiralke, ki so jih odkrili šele nedavno in čijih funkcija je v tem, da požirajo ter razkrajajo organizmu tuje snovi in da tvorijo obrambne snovi in antitoksine proti strupom, ki so zadržani v kri. In bas v vranici se tvorijo po vsej priliki te žulne stanice, ki vršijo to prepotrebno poletijsko službo proti nevidnim vlamilem v telesu. Toda njih nabiralska in uničevalna zmoglost je omejena, kaj lahko se zgodi, da postane ta število in strupena moč vdiračev silnejša nego njih obrambna moč. Zato bi potrebovalo zdravilstvo kakršnekoli metode, ki bi v slučaju nevarnosti razmnoževala število teh varnostnih stanic. Takšna metoda pa je bila, ne da bi zdravniki, kakor že omenjeno, sami to vedeli, metoda obžarevanja vranice z Rontgenovimi žarki!

Obžarjanje vpliva najprvo umrtvuje, tako da bi človek od njega pričakoval vse kaj drugega, ne pa koristi. Pod vplivom nevidnih žarkov stanice nabiralke otrpnejo in izgubijo svoje lastnosti za dobo nekoliko ur. Toda baš to daje še nesnamim silam v organizmu povod, da začnejo ustvarjati nove armade podobnih stanic, da bi nadomestile umrle stanice. Roj proti invaziji tujih snovi ter infekcijskih klice se nadaljuje torej med proceduro z nezmanjšano silo, po njej pa se pričnejo vzbujati k novemu delu otrpne stanice in končni efekt je ta, da je število teh stanic neizmerno večje nego pred proceduro. To je pa tudi tisti, česar telo potrebuje, da si ohrani zdravje.

"Sibirski angel" na Dunaju. Na Dunaj je prispela sestra Elsa Bradström, ki so jo ujetniki v Sibiriji imenovali "Sibirski angel". Na Dunaju so ji priredili priščen sprejem.

Karikatura Calvina Coolidge-a.

Karikaturo je napravil znani mehiški umetnik Luis Hildago.

ČITAJTE!

NOBILOVA BLAMAŽA

EDEN IZMED MNOGIH ZANIMIVIH ČLANKOV,
KI JIH VSEBUJE

Slovensko-Amerikanski Koledar za 1929

CENA 50 CENTOV

GLAS NARODA, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

POUČNE KNJIGE
MOLITVENIKI

KNJIGARNA GLAS NARODA

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.IGRE :
RAZNE POVESTI IN
ROMANI6. zvezek: Ti osrečiti jo hoti (me-
šan zbor); Ti osrečiti jo hoti
(moški zbor); Prijatelj in sen-
ca (mešan zbor); Stoji, sončice
stoji; Kmetijski hišni 48

CERKVENE PESMI:

Domaci glas, Cerkevne pesmi za
mešan zbor 1-30

12. Tantom Ergo. (Premir) 50

Mašne pesmi za mešan zbor. —
(Sattner) 1-30

Slovenska Sv. Maša, za mešan
zbor, s spremljavo orgel 1-30

12. Pange Lingua Tantom Ergo
Gentili. (Foerster) 1-30

12. Pange Lingua Tantom Ergo
Gentili. (Gerbič) 1-30

Sreča Jezusova. 21 pesmi na čast
sreči Jezusove. (F. Kimovec) 1-30

Hvalite Gospoda v njegovih svet-
nikih, 20 pesmi na čast svetni-
kom. (Premir) 1-30

10 obhajilnih in 2 v čast presv. Sr-
cu Jezusovemu. (St. Joseph) 1-30

Missa in honorom St. Josephi —
(Pogachnik) 1-30

Litanije presv. Sreča Jezusovega
(Foerster) 1-30

Oremus pro Pontifice 1-30

Kyrie 1-30

K svetemu Rešnjemu telesu —
(Foerster) 1-30

Sv. Nikolaj 1-30

NOTE ZA CITRE:

Buri pridejo, korčnica 25

Slovenski citrar. (Wilfong) 25

Sarajan. Ruska pesem. (Wilfong) 25

NOTE ZA TAMBURICE

Slovenske narodni pesmi za tambu-
rski zbor in petje. (Bajuk) 1-30

Bom šel na planine. Podpiri slov-
nar. pesni. (Bajuk) 1-30

Na Gorenjskem je letelo 1-30

NOTE ZA GOSLI S SPREMLJAVO
VANJEM KLAVIRJA
Uspavanka 1-30

NOTE ZA KLAVIR:

Album evropskih in ameriških
piesov (Lisjak) 1-30

Tri skladbe za klavir. (Premir) 1-30

Ljubavno bledetanje. Polka mazur-
ka. (Jaki) 1-30

Primorski odmevi. Fantazija. —
(Breznik) 1-30

Mabel. Intermezzo. (Aletter) 1-30

Al a Penguin's Pienie. Intermezzo
(Aletter) 1-30

RAZ GLEDNICE:

Zabavne. Različne. ducat 48

Newyorsk. Različne. ducat 48

Velikonočne. božične in novoletne
ducat 48

Iz raznih slovenskih krajev. ducat 48

Narodna noša. ducat 48

posamezne po 48

Zemljevidi:

Zemljepisni Atlas Jugoslavije 1-30

Zemljepisni zemljevid Slovenije na
močnem papirju s platnenimi
pregrizki 1-30

Zemljevid Jugoslavije 1-30

Zemljevid: Slovenske dežele in
Istra 1-30

Pregledna Karta Slovenije 1-30

Pokrajinski ročni zemljevidi:

Gorenjska 1-30

Slovenske Gorice, dravsko ptujs-
ko pokrajino 1-30

Ljubljanske in mariborske oblasti 1-30

Pohorje, Kočevje 1-30

Celjska kotlina, Spodnje sloven-
sko posavje 1-30

Prekmurje in Medumurje 1-30

Kamniške planine, Gorenjska
ravnina in ljubljanska polje 1-30

Canada 1-30

Zdravilnih držav, veliki 1-30

Mali 1-30

Nova Evropa 1-30

Alabama, Arkansas, Arizona
Colorado, Kansas, Kentucky in
Tennessee, Oklahoma, Indiana
Montana, Mississippi, Washing-
ton, Wyoming. — vsaki po 1-30

Zemljevidi:

Illinois, Pennsylvania, Minneso-
ta, Michigan, Wisconsin, West
Virginia, Ohio, New York — vsa-
ki po 1-30

Velika stenska mapa Evrope 1-30

Narodni glas, katerih ni v
knjižnici 1-30

Knjige pošiljamo poštinsko prilo-
žno 1-30

Ne naročite knjig, katerih ni v
knjižnici 1-30

Knjige pošiljamo poštinsko prilo-
žno 1-30

Knjige pošiljamo poštinsko prilo-
žno 1-30

Knjige pošiljamo poštinsko prilo-
žno 1-30

Knjige pošiljamo poštinsko prilo-
žno 1-30

Knjige pošiljamo poštinsko prilo-
žno 1-30

Knjige pošiljamo poštinsko prilo-
žno 1-30

Knjige pošiljamo poštinsko prilo-
žno 1-30

Knjige pošiljamo poštinsko prilo-
žno 1-30

Knjige pošiljamo poštinsko prilo-
žno 1-30

Knjige pošiljamo poštinsko prilo-
žno 1-30

Knjige pošiljamo poštinsko prilo-
žno 1-30

Knjige pošiljamo poštinsko prilo-
žno 1-30

Knjige pošiljamo poštinsko prilo-
žno 1-30

Knjige pošiljamo poštinsko prilo-
žno 1-30

Knjige pošiljamo poštinsko prilo-
žno 1-30

Knjige pošiljamo poštinsko prilo-
žno 1-30

Knjige pošiljamo poštinsko prilo-
žno 1-30

Knjige pošiljamo poštinsko prilo-
žno 1-30

Knjige pošiljamo poštinsko prilo-
žno 1-30

Knjige pošiljamo poštinsko prilo-
žno 1-30

Knjige pošiljamo poštinsko prilo-
žno 1-30

Knjige pošiljamo poštinsko prilo-
žno 1-30

Knjige pošiljamo poštinsko prilo-
žno 1-30

Knjige pošiljamo poštinsko prilo-
žno 1-30

MOLITVENIKI:

Marija Varhinja:

v platno vezano 1.00

v fino platno vezano 1.50

v usnje vezano 1.50

v fino usnje vezano 1.70

Bajski glasovi:

v platno vezano 1.00

v fino platno vezano 1.50

v usnje vezano 1.50

v fino usnje vezano 1.70

Skrbi za dušo:

v platno vezano 1.00

v fino platno vezano 1.50

v usnje vezano 1.50

v fino usnje vezano 1.70

Sveta Ura (z debelim črkami):

v platno vezano 1.00

v fino platno vezano 1.50

v usnje vezano 1.50

v fino usnje vezano 1.70

Nebesa Naš Dom:

v platno vezano 1.00

v fino platno vezano 1.50

v usnje vezano 1.50

v fino usnje vezano 1.70

Kriški sva mala:

v platno vezano 1.00

v fino platno vezano 1.50

v usnje vezano 1.50

v fino usnje vezano 1.70

Hrvatski Molitveniki:

Učeha starosti, fina vez. 1.00

najfinjša vez. 1.50

Slava Bogu v mir ljudem, fina vez. 1.50

najfinjša vez. 1.70

Zvonice nebeski, v platno:

fina vez. 1.00

Vienne, najfinjša vez. 1.50

Put v nebo, najfinjša vez. 1.70

Angleski molitveniki:

(Za mladine):

Child's Prayerbook:

v belu kost vezano 1.10

Boy of Heaven:

v usnje vezano 1.70

Boy of Heaven:

v najfinjši usnje vezano 1.70

Boy of Heaven:

v fino usnje vezano 1.70

Child's Prayerbook:

avtorit. Počet Manual:

v fino usnje vezano 1.70

Boy of Heaven:

v fino usnje vezano 1.70

POUČNE KNJIGE:

Abecednik slovenski 25

Abecednik slovenski berilo 3.00

(Dr. Kern)

Amerika in Amerikanci (Trunk) 5- ..

Anglojazyk služba ali nauk kako se

naj streže k sv. maši 1.10

Anglojazyk-slov. in slov. angl. slovar

1000 najpogostejših besed 70

Čerinski jezero 1.20

Trava sestavljena plesa:

četrorka in beseda spisa in 35

Domaci živnozdravniki, trd. vez. 1.00

Domaci živnozdravniki, broš. 1.25

Domaci zdravnik po knalpu

trd. vezano 1.25

broširano 1.25

Domaci vrt, trd. vez. 1.00

Domaci in tuje živali v barvanih

slikah 1.00

Govedorja 1.50

Gospodinjstvo 1.50

Jugoslavija, Melik 1. zvezek 1.50

2. zvezek, 1-2 snopšč 1.50

Kuhinja računica, — po meterali

meri 75

Kletarstvo (Skalecky) 2.00

Kratka srbska gramatika 30

Knjiga o lepem vedenju,

trd. vezano 1.00

Kratka zgodovina Slovencev, Hr-

vato in Srbij 35

kako se postane državljana Z. D. 25

Kako se postane ameriški državljani 15

Kolico o dostojnem vedenju 50

Ljubavna in snubila pisma 50

Mati: Materinstvo 1.00

Mikarstvo 1.00

Mladencem (Jeglič) I. zv. 35

II. zv. 35

Spretna kuharica; trdo vezana 1.45

Sveto Pismo stare in nove zavese,

lepo trdo vezana 8.00

Sadno vino 40

Slovenska slovnica (Breznik)

trd. vez. 1.20

Učna knjiga in berilo laškega je-

zika 60

Veliki vsevid 8-

Veliki slovenski spisevnik trgov-

skih in drugih pisem 2.25

Voštilna knjizica 50

Zdravilna zelista 40

Zel in plevel, slovar naravnega

zdravilstva 1.30

Zbirka domaćih zdravil 40

Zgodovina Umetnosti pri Slovenceh,

Hrvatih in Srbih 1.90

Zdravje mladine 1.25

Zdravje in bolezen v domači hiši,

2 zv. 1.50

RAZNE POVESTI IN

ROMANI:

Ana Karenina (Tolstoj) roman

2 lepo vezani knjigi 7.00

Amerika, povest dobro, doma

najbolje 45

Agitator (Kernik) broš. 30

Andrej Hofer 30

Arsene Lupin 50

Črnaška vedetvalica 35

Hetgrajski biser 35

Bel mesec 40

Bele noči (Dostojevski) trd. vez. 75

Bele noči, mali lunak 40

Balkanska-Turška vojska 30

Balkanska vojska, s slikami 25

Berač s stopnje pri sv. Roku 50

Blagajna Velikega vojvode 60

Boy, roman 45

Burska vojska 45

Biške (Marija Kmetova) 25

Črna dnevnik 45

Božični darovi 35

Boja pot na Smarno gore 25

Boja pot na Bledu 25

Boja kazen 35

Boja in zmaga povest 35

Čankar: Bela Krizantema 75

" Grešnik Lenard, trd. vez. 70

" Grešnik Lenard, broš. 70

" Mamo življenja, 50

Cvetke 25

Ciganova osveta 35

Cesar Jozef II. 40

Cvetina Borogradska 40

Čarolnica 40

Črni panter, trd. vez. 30

" broš. 30

Čebelica 25

Črtice iz življenja na kmetih 35

Črtice, stabi črti in razne povesti —

spisal Milčinski 50

Darovana, zgodovinska povest 50

Dalmatinske povesti 35

Delce Eliza 40

Drama v zraku, roman 40

Dolga roka 50

Dobra hiš Evstahija 30

Do Orhida in Bitolja 70

Detelja 50

Doli z orožjem 50

Don Kihot iz La Manhe 60

Dve sili — Njiva, Starka — 60

(Meško) 60

Devica Orleanska 50

Duhovni boj 50

Deček je pravil; Marinka in Mra-
čeljki 40

Elizabeta 35

Fabiola ali cerkev v Katakombah 45

Farovski kuharica 40

Fran Baron Trenk 35

Filozofska zgodba 60

Fra Diavolo 50

Ge. Jovnik (2 zvezka) 1.20

Godevski katekizem 25

Gospodarica sveta 40

KRATKA DNEVNA ZGODBA

V. B. Ibanez:

OBSOJENA

Rafael je sedel že štirinajst mesecev v tesni jetniški celici. Ves njegov svet so bile štiri stene, mračne, sivkasto bele, podobne barvi okostnjaka. Vse špranje in razpoke v stenah je poznal že do najmanjših podrobnosti. Njegovo solnce je bilo visoko vzdano okence, zamreženo z železno mrežo, ki je rezala kosček sinjega neba na drobce. Po tleh je komaj napravil nekaj korakov in že je bil sredi celice. Kajti priklenjen je bil na debelo verigo, ki se mu je zaježala v glavo.

Obsojen je bil na smrt in dan so v Madridu zadnje premetavali akte o njegovem procesu, je preživljal tu dolge mesece živ pokopan. Gnil je polagoma kakor živo truplo v krsti iz vlažnega zidu in komaj je čakal, da nastopi usodni trenutek, ki so ga bili okusili že drugi pred njim. Nestrpnost je pričakoval, da se približa ura, ko mu zadrignejo vrat in ko bo vse končano.

Najbolj ga je v ječi jezila groza na snaga. Na živce so mu šla tla, ki so jih dan za dnem pometali in polivali tako, da so bila vedno vlažna in da mu je šla vlaga do kosti. Jezilo so ga stene, na katerih ni ostalo niti trohice prahu. Še nesnage mu niso pustili, da bi mu delala družino. Ločen je bil od vsega. Da bi moglo v celici vsaj podgane. Bilo bi mu v utroho, da more z njimi deliti skromno hrano in kramljati kakor z dragimi druženci. Da bi našel v kotu vsaj pajka, s katerim bi se zabaval, ko bi predel na zidu pajčevino.

Niso hoteli, da bi bilo v tej grobnici mimo njegovega še kako življenje. Nekega dne — kakor se je Rafael spominjal — se je pojavila v mreži glava vrabea, navzhanega zračnega postopača. Bil

je mali bohem luči in prostora, ki se je zatekel na okno in pogledal v celico, kakor da izraža s tem presenečenje, ko je zagledal pod seboj ubogo bitje, sestrjano in obupano, ki je drhtelo od mraza sredi poletja in imelo na sebi ponošen, raztrgan plašč. Ustrašil se je bledega, mrtvaškega obraza in oguljene rdeče obleke. Zato je zbežal, dvignil se je na svojih krilih, kakor da se hoče rešiti grobnega ozračja in snaradu po gnili slami, ki se je širil skozi okno.

Edini izraz življenja je bil ropot, ki so ga delali sotrpini v ječi, ko so se izprehajali po dvorišču. Ti so vsaj videli nad seboj sinje nebo in vdihavali sveži zrak. Tudi z ljudmi so lahko govorili. Torej tudi v ječi steča ni osem enako naklonjena. Večno človeško nezadovoljstvo je bilo tudi tu vteleseno v Rafaelu. Zavidal je onim na dvorišču misleč, da je njegov položaj najtežji. Drugi jetniki so pa zavidali ljudem zunaj, deležnim polne svobode. A ljudje, ki so hodili, ta čas po ulicah, gotovo niso bili zadovoljni s svojo usodo. Hrepeneli so kdove po čem. Kako divna je svoboda. Zasluzijo, da bi jih posadili v ječo.

On sam je stal na najnižji stopnici nesreče. Ah, kako je hrepenel v trenutkih obupa, da bi mogel prekopati tla celice! Toda budna straža ga je neprestano opazovala in če je zapel, ga je nahrušila, naj molči. Hotel se je kratkočasiti s prepevanjem pobožnih pesmi, ki se jih je bil naučil od matere in ki se jih je spominjal samo v odlonkih, pa tudi to so mu prepovedali. Kaj ko bi hlinil blaznost? Poskusimo. Molčal bo ko grob. Hoteli so ga ohraniti celega, zdravega na telesu in duhu, da bi imel krvnik kaj opraviti z drgetajočim telesom in da bi se mogli gledalec naslajati.

Blaznež! Ni hotel biti. Toda vedno zaprt, pomanjkanje kretenj in tesna, strašna celica ga je gnala v blaznost. Začel je blazneti. Ponoči, ko je nenadoma odprl oči pod vplivom luči, kateri se celih štirinajst mesecev ni mogel privaditi, ga je mučila grozna misel, da mu v spanju sovražniki, ki so ga hoteli ubiti in ki jih ni poznal, obračajo žolode narobe. Čez dan je razmišljal o svoji preteklosti in sicer tako intenzivno da se mu je zdelo, da živi življenje nekoga drugega.

Spominjal se je svojega povratka v rojstno vas po prvi kazni, ki jo je moral odsedeti radi nekega prestopka. Spominjal se je svojega slovesa po vsem okraju, videl je v duhu, kako so prihili ljudje pred vaško krmo, kjer so ga

vsil navdušeno obendovali: "To vam je dečko ta Rafael!" Najlepše vaško dekle je sklenilo postati njegova žena, bolj iz strahu in spoštovanja do njega, nego iz ljubezni. Oblasti so ga takrat poklicale in mu stisnile v roko puško poljskega paznika, hoteč ga izkoristiti v svoje namene. Ves okraj se mu je pokoril. Imel je vedno na muhi one "druge" iz tolpe banditov, dokler se banditi niso naveličali večnega preganjanja in nasiljuvali proti njemu krvoločnega razbojnika, ki se bi baš vrnil iz ječe.

Križ božji! Uradna čast je bila v nevarnosti. Treba je bilo prijeti tega tolovaja pošteno za nesa, ker ga je hotel spraviti ob kruh. Neizogibna posledica je bila, da je odšel nekega dne na prežig in sigurno strel, podprt s puškinim kopitom, ga je rešil te skrbi.

Konec je bil običajen. Preiskovalni zapor, kjer se je sestal z bivšimi tovariši. Razprava, pri kateri so se mu osvetili za strah vsi, ki so se ga prej bali. Strašna obsolba in slednjič teh štirinajst mesecev čakanja, da pride iz Madrida smrt, ki mora priti prav kmalu.

Poguma je imel dovolj. Misli je večkrat na Juana Portela in na junaškega Franciska Estebana, na vse one tolovaje, o katerih je toliko slišal in čital v romanih. Bil je prepričan, da bo tudi on kljuboval smrti, kakor so ji oni.

Toda zdaj je že več noči skakal s trdega ležišča in rožljaj z verigami, kakor da ga je iztrčila skrita prožna. Kričal je kakor dete, toda takoj ga je postalo sram in skušal je skriti grozo, ki se ga je vedno bolj polahčala. Bilo je drugo bitje, ki je kričalo v njem. Drugo bitje, katerega doslej ni poznal, ki se je bilo in plakalo in ki se ni potolažilo, dokler ni izpil šest skodelj vroč ječmenove kave.

Od bivšega Rafaela, ki je hrepenel po smrti, da bi bilo na en mah vse končano, je pa ostala samo še skorja. Novi Rafael, ki je nastal v njem pod to skorjo, je z grozo mislil na teh štirinajst mesecev in na to, da se mu bliža neizogibna smrt. Morda ga čaka slučajno še štirinajst mesecev strašnega življenja v ječi.

Začelo ga je tresti. Slutil je, da se nesreča bliža. Videl jo je na vseh straneh — na račovednih obrazih, ki so se prikazovali v okenu, v osebi jetniškega duhovnika, ki je prihajal k njemu vsako popoldne, kakor da je njegov brlog najljepši kraj, kjer lahko pokramlja in pokadi cigaro.

Vprašanja vsiljivega duhovnika niso mogla biti bolj vznemirjajoča. Ste dober kristjan? — Da, duhovni oče. — Spoštoval je duhovnike, nikoli se jih ni izogibal. Vsi člani njegove rodbine so bili odšli nekoč v gore, da bi branili legitimnega kralja, ker je bil tako naročil vaški župnik. Da dokaže svoje krščanstvo, je potegnil izpod umazanega suknjica staro eunjo, v kateri je nosil škapulir in medaljon s svetimi podobami.

Potem je govoril duhovnik z njim o Jezusu Kristusu, ki je bil sicer sin božji, a je vendar prišel v njegovemu podobno položaj. Ta primera je šla Rafaelu na živce. Kolika čast! Bil je sicer ogrožen, da ga je duhovnik primerjal s Kristom, vendar je pa iskreno želel, da bi se konec čim bolj zavlekel.

Napočil je dan, ko je strašna vest zadonela pred njim nalik gromu. Odločitev v Madridu je bila padla. Bližala se je smrt, toda prihajala je zelo hitro, po brzokrajni sili.

Ko so mu povedali, da sta prišli njegova žena in hčerka, ki se mu je bila rodila ta čas, ki je sedel v ječi, ni več dvomil. Če je žena prišla tako daleč, da se poslovi od njega, je jasno, da je smrt tu. Opozorili so ga, da lahko vloži prošnjo za pomilostenje. Oklenil se tega z blaznostjo zadnje nade vseh obsojencev. Kaj niso bili drugi pomilosteni? Zakaj bi on ne bil? Sicer pa ono blago signorino (kraljico) v Madridu ni ne stane, če mu podarj življenje. Zadržuje, da mu ne odreče podpisa.

Že so ga začeli posecati vsi funkcionarji, nekateri po opravkih, drugi iz radovednosti. Prihajali so odvetniki, duhovniki in vinarji vsi so ga izpraševali, dasi je drhtel in prosil, kakor da ga hočejo rešiti.

Kaj mislite? Ali bo kraljica odrekla podpis?

Že drugi dan ga morda odpeljejo v rojstno vas, uklenjenega in dobro zastraženega, kakor rejenega ovna k mesarju. Morda bo krvnik s svojimi pripomočki že tam. V pričakovanju trenutka, ko se pojavi, je stala njegova lepa žena napetih grudih in prepisanih bokov, ki so dišali po staji, čim se je pamaknilo njeno krilo in ruta, ki jo je imela ogrnjeno.

Zdela se je vsem začudena nad tem, da je naenkrat tu. V njenem, še dekliskem pogledu je bilo prej presenečenje nego bolest. In samo če se je ozrla na nežno bitje, stiskajoče se k njenim bujnim nedrijem, so ji prišle solze iz oči.

Bože moj! Kakšna sramota za rodbino! Če bi bila vedela, da bo ta mož tako kmalu končal! Da bi se ji vsaj hčerka ne bila rodila!

Jetniški duhovnik jo je skušal potolažiti. Prigovarjal ji je, da se bo lahko poročila z drugim, s katerim bo srečno živela. Zleto se je, da to blagodejno vpliva na njo. Začela je govoriti celo o svojem kavalirju, lepem fantu, ki je že zdaj lažil za njo, kakor da ji hoče nekaj povedati.

Ne! Dovolj je teh dedec! — je pomislila in se nasmešnila. — Kristjanka sem in drugič se poročim samo na božje povelje.

Čim je pa opazila grozo v duhovnikovem in paznikovem pogledu, se je zavedla in začela prisiljeno plakati.

V mraku je prišla težko pričakovana vest. Da kraljica je podpisala akt o pomilostitvi. Dama, ki si jo je mislil Rafael tam v Madridu z vsem razkošjem in ornamentami, ki jih ima večni oče na oltarjih, je uslišala prošnjo in podaljšala obsojenemu življenje.

Pomilostitev je vzbudila v jetnišnici krik tisočernih zločincev, kakor da je dobil vsak jetnik povelje, naj ga takoj izpuste.

Veseli se, žena, — je dejal duhovnik. — Moža ti ne usmre. Vdova ne boš.

Mlada žena je molčala, kakor da se bori z mislimi ki so ji rojile po glavi.

Dobro, — je odgovorila mirno. — Toda kdaj ga izpuste?

— Izpuste? Kaj se ti blede? Nikoli. Naj bo vesel, da si je rešil življenje. Odpeljejo ga v Afriko in ker je mlad in krepak, bo lahko živel tam še dvajset let.

Prvič je mlada žena bridko zaplakala. Toda v njenih solzah ni bilo žalosti, marveč samo obup in beznost.

Pojdi, žena! — je dejal duhovnik srdito. — Boga iskušaj. Po darili so mu življenje, razumeš? Usmrčen ne bo. A ti se še pritožuješ!

Mlada žena je zadržala solze. Oči so se ji srdito zaokrožile.

Dobro! Veseli me, da ga ne usmre. On je rešen. Kaj pa jaz?

— Zdaj sem obsojena jaz!

KRVAVA DRUŽINSKA TRAGEDIJA

19. novembra popoldne je prišlo do krvavega obračuna med delavcem Josipom Hlečim in njegovim očinom Antonom Barbaričem. Barbaričeva družina stanuje na Sveticih v Zagrebu. Josip Hleč je navaden delavec, ki je pa že dalj časa brez dela. Tako živi iz dneva v dan. 19. nov. popoldne je bil Hleč v svoji sobi, ko je prišel k njemu njegov nečak Marijan, ki je zelo živahen deček. Star je komaj 3 leta. Josip Hleč pa, ki je star že 19 let, se je razjezil, ker ga je Marijan neprestano nadlegoval.

Josip ga je pozval, naj bo miren, kar pa ni nič pomagalo. Josipu je bilo je preveč in udaril je nečaka z roko. Marijan je začel jokati. Prihitiel je Josipov oče in prisilil pastorku zadržati. Delavec je bil globoko užaljen. Odsel je na dvorišče in vzletel po stopnicah na dvorboj. Očim se je poizvudal in odšel na dvorišče. Nastal je hud prepir, v katerem sta se Barbarič in Hleč najprej zmerjala in nato spopadla. Josip je vrget lopato proč. V istem trenutku je ga nasprotnik pograbil kolee in udaril Hleča po glavi. Fant se je zgrudil na tla in kri mu je brizgnila iz globoke rane na glavi.

Sosedje so takoj poklicali rešilni voz, ki je ranjenca odpeljal v bolnico. Hleč ima pretresene možgane. Njegovo stanje je brezupno. Policija je takoj vretirala Barbariča in ga izročila sodišču.

JAVNA ZAHVALA.

Sakser State Bank, New York, N. Y.

Naznanjam Vam, da je srečno dospela moja družina k meni in se Vam najlepše zahvaljujem za Vašo točno postrežbo.

Ako hočete, zamorete objaviti pismo v mojem imenu, da pripočnem Vašo banko Slovenem, Hrvatom in Srbom, da se je poslužujejo v vsakem oziru, ako želijo biti dobro in točno postreženi.

S pozdravom

Janko Bučar, Box 125, Trafford, Pa.

MISS ESTELLE MANVILLE

bogata Newyorčanka, se je pred kratkim poročila z grofom Folke Bernadotte, nekakom švedskega kralja. Na sliki je ona, njen mož, njena mati in njen oče.

ZANIMIVI in KORISTNI PODATKI

FOREIGN LANGUAGE INFORMATION SERVICE — JUGOSLAV BUREAU

Porto Rico.

Portorico je otok v Zapadni Indiji (West Indies). Pod tem ime in brezplačno, radi česar se je nemom razumevamo niz otokov, ki nismenost zmanjšala od 83 na 40 se razprostirajo med Severno in Južno Ameriko, zapadno od Mehikanskega zaliva, in ki se delijo v

Portorico pa še vedno ostaje ti-otočje Bahama, v velike Antile in male Antile. Ime Zapadna Indija izvira iz napačnega mnenja Ko-dobnega zatiranja. Prebivalstvo je še vedno v glavnem porazdeljeno v štiri razrede: meščane, ki ne-ijo čevlje, in ostale tri razrede, ki se spoznavajo po obliki bosih nog. "Jibaro" (kmetje), ki so potomci prvih španskih kolonistov in Indijancev, s širokimi, ploščatimi nogami, so večinoma oni, ki delajo v nasadih sladkornega trsa. Domorođeci s kratkimi, debeli-mi nogami prihaja navadno iz to-bačnega predela, kjer rabi svoje noge pri sajenju tobačnega zelišča, dočim mož s preveč razvitim velikim palecem na nozi prihaja iz gorovja, kjer se nahajajo planta-že kave.

Kultura Portorica.

Portorico ima precejšnjo litera-turo. Prirodne lepote tga tropič-nega otoka in despotizem, pod ka-terim je ta otok ječal skozi stolet-ja, povzbudili so pesniške izrazo-vanje. Nekateri pesniki, kot Jose G. Benite in Jos. G. Patilla, so za-sloveli. V borbi proti tiranstvu je se razvil borbeni žurnalizem. Mno-go slavnih zgodovinarjev, govornikov, slikarjev in skladateljev i-ma svoj rojstni dom v Portorico.

Krvava borba z divjimi lovci.

V Visokih Turah so divji lovci ponoči v boju ubili orožniškega postajnega načelnika iz St. Jo-hanna am Tenara Henrika Rie-gerbuurja, orožnika Moserja pa smrtnonevarno ranili.

Divji lovci Huber je na ranah, ki jih je dobil v boju z orožniki, med prevozom v bolnico v Ljub-nem umrl.

Virar je poručil

kraj Cervaro pri Casinu v južni Italiji; 150 družin je brez strehe. — Orkan je razsajal v Argenti-ni; v Villa Maria je ubilo 43 o-seb, ranjenih je bilo 175 ljudi.

ROJAKI, NAROČASTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČ-JI SLOVENSKI DNEVNIK V AMERIKI.

SLOVENSKI AMERIKANSKI KOLEDAR

ZA LETO 1929

JE IZŠEL. — Letos je izredno zanimiv, ker vsebuje poleg koledarja zelo zanimive članke in povesti ter je opremljen s lepimi slikami.

Cena 50c.

BLAZNIKOVE PRATIKE

smo razposlali onim, ki so jih na-ročali.

Cena 25c.

Tudi nekaj izšlov Vodnikovih Knjig bomo prejeli ter jih poslali onemu, ki nam pošlje \$1.50.

STENSKI KOLEDAR SMO RAZPOSALILI

Naročila pošljite lahko takoj in s tem nam omogočite, da Vam takoj vse odpošlemo kar boste naročili. Glede vseh pošiljatev bomo seveda tudi vselej v listu poročali, da vsako lahko ve, kdaj približno bo naročene knjige prejel.

V zalogi imamo še nekaj izvodov VODNIKOVH KNJIG LETA 1928 in jih zdaj pošljemo skupno s gor-njim naročilom za samo \$1.00, se-veda dokler zaloga ne poldi.

KNJIGARNA

"GLAS NARODA"

82 CORTLANDT STREET
NEW YORK CITY

PAIN-EXPELLER

—rabljen na zunaj proti
Bolnim mišicam
Revmatičnim bolečinam
Lumbago
Glavobolom
Influcenci
Lutvitem
Odragam.

Dobite original — več kot pet
deset let star!
ANCHOR trgovska znamka na
razvoju vas zavaruje. Milijoni ste-
klenic prodani vsako leto.
Kerjica, ki daje polna navo-
dila za uporabo PAIN-EXPEL-
LER-ja, pri haju z vrsto stekleni-
co. Opišite tudi silezove številne
uporabe v podrobnosti.

V vsch lekarnah
po 35 in 70 centov
ali napišite
direktno nat

KILLS PAIN

The Laboratories of
FALKENBERG & CO.
NEW YORK CITY, N. Y.

EDINA MOŽNOST

da se dostavi Vašim v domovini denarno naka-
zilo še pred Božičem je potom —

BRZOJAVNEGA PISMA

ali

DIREKTNEGA BRZOJAVA

Stroški za brzojavno pismo \$1.—

Za direktnen brzojav: v Jugoslavijo \$2.50,

Italijo \$2.—

SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street

New York, N. Y.

Samotar iz West Enda.

ROMAN IZ ŽIVLJENJA.
Za "Glas Naroda" priredil G. F.

35

(Nadaljevanje.)

April je prešel v maj in modrikasto vodovje kanala je blestelo od mirjade luči, odsevov sonca z neoblačnega neba. Drevesa so se oblekla nanovo v sveže zelenje in celo ozračje po spomladi. — spomladi, ko doseže svojo zrelost, predno stopi na stran, da se umakne poletju.

Sara se je nekoliko stresla. Ni se njemala s splošnim soglasjem stvari. Vi potrebuje sreče v svojem sreću, da ste eno z žarno utripanjem življenjem. Sreče Sare pa je bilo prazno, brez sreče in upanja, ki je spojeno z mladim življenjem. Za njo ni moglo biti nobene pričetka, ker je že dosegla konec — dosegla ga s tako pretresljivo naglico, da se je nekaj časa komaj zavedala bolešči, pač pa trudega, neizprosne ogorčenja in ponosa, onega "hudičevega ponosa", o katerem ji je Patrick pravil da je dedščina Tennantov.

Garth je vzel ta njen ponos ter ga ponašal pod svojimi petami. On se je igral z ljubeznijo in ona je bila tako bedasta, da je smatrala hlinjenje ljubezni za resnično stvar. Ali pa je bila resnično iskrena ljubezni, užgana od strasti, katero pa je od tedaj naprej zatal.

On je pokazal svoj namen brezdvomno. Od dneva lunca v Greenaeres se je izogibal srečati jo vsepovsod in ob eni ali dveh prilikah, ko je postalo srečanje neizogibno, so bile njegove manire mizlo-bredne in neosebne.

Na zunanji mu je plačala ona s poštenimi obrestmi, — brezbriznost za brezbriznost, led za led. Galantno je merila svoj ženski ponos z njegovo zavestno apatijo, a v notranjem se je tresla ob spominu na oni dan na otoku, ko ga je pustila zreti v njeno lastno srečo, gnana od terorja za njegovo varnost.

Well, sedaj je bilo vse končano in opravljeno.

Kratka vizija ljubezni, ki je dala nov pomen celemu življenju, je izginila hitro ter se umaknila mrki temi. Spomin na njo pa je bil zagrnjen od najbolj trpkoga vseh spominov na žensko, — da je bila pripravljena dati svojo ljubezen, udati se, da pa se tega ni niti zahtevalo od nje. Ostalo ji je le še, da potegne kopreno tako spodobno kot le mogoče, preko tega ponižanja, ki ga je mogoče pozabiti.

Napor zadnjih štirinajstih dni je pustil svoje znake na njej. Potrpežnega obraza so postale bolj ostro definirane in njene oči so bile preveč sijajne ter so nosile izraz nemira. Njeni ustnici pa sta bili trdno stisnjeni kot vedno, ker niso dovolili moči usode, da bi prodrla med nje.

Knjiga Gartha, — knjiga ljubezni, — je bila zaključena, a bilo je še dosti drugih knjig v knjižnici življenja in Sara ni imela niti najmanjšega namena, da bi šla skozi preostalih petdeset ali šestdeset let svojega življenja z brezplodnim žalovanjem za mrtvo preteklostjo. Postavila se bo pogumno pred življenje, karkoli bo prišlo in ker je prenesla enega najhujših udarcev, kar jih bo najbrž zadelo njo, bo najbrž ostala uspešna.

Brez dvoma pa bo vesela, da bo lahko izginila za nekaj časa iz Monksavena, da nanovo uredi svoj izgled v življenje, prosta neprestanih spominov na mesto svojega dosedanjega življenja.

Tukaj, v Monksaven, je izgledalo kot da je osebnost Gartha informirala celo zrak, katerega je dihal. Velike pečine, na katerih je imel svoje bivališče, so zle nanjo preko zaliva, kadarkoli se je ozrla skozi okno. Njegovo ime je bilo neprestano na ustnih onih, ki so sestavljali njen majhni krog in vsaki dan je živila v strahu, da ga sreča.

Povabilo, da se pridruži Durwardom v Londonu, je prišlo vsled tega ob priletnem času, ker ji je nudilo pot boga iz zadržev, ki so bile neoljubljive spojene s položajem. Razvnetega pa ji bo sredi bučnega velenja dosti lažje pozabiti za nekaj časa breme bolečin in ponižanja. Preveč je časa za razmišljanje v tihi miru življenja ne doželi.

Sara bi sprejela povabilo brez obotavljanja, vendar pa so obostajali gotovi razlogi, radi katerih je bila njena odsotnost iz Sunnysida ravno sedaj nepromerna. — Ti razlogi so temeljili na njeni lojalnosti napram doktoru Dieku in zaupanju, katero je povelil njej.

Skozi zadnjih par tednov je bila nekoliko vznemirjena radi nemirnega bogastva Molly. Gotove majhne ekstravagance, v katere se je v zadnjem času udajala, so morale biti, kot je vedela Sara, daleč preko moči njene denarnice in povpraševanja pri Selwynu so spravila na dan dejstvo, da ni dobila nikakega dodatka k njeni običajni svoti.

Molly sama se je lahkostno izognila vsem njenim naporom, da si pridobi njeno zaupanje, in Sara ni hotela staviti nikakih direktnih vprašanj, ker ni bila takorekoč varuhinja dekle, ki bi lahko zavrnila njeno vmešavanje.

Sara je bila nemirna, ker je bila Molly iz tega ali onega vzroka v stanju trajne napetosti ter menjavala med visokim razpoloženjem in globoko potrtostjo. V duhu Sare se je tudi mudil spomin za ono neprijetno majhno epizodo, ki se je tikala Mollynega majhnega dogaja pri Lester Kentu.

Sara je videla enkrat tega človeka na cesti v Oldhampton. Pokazala ga ji je Molly, ki se je v onem času še pokorila. Dobila je neprijeten atis suhega človeka z ustni uje.

Pomisljala se je proti temu, da odide proč ter prepusti stvari samim sebi, a končno, ko ni mogla priti do nobenega sklepa, je odnesla pismo Elizabete navzdol v študijsko sobo Selwynu ter mu pokazala pozicijo.

Njegovo lice se je pooblačilo nad prospektom njenega skorajšnjega odpotovanja.

— Mi vas bomo strašno pogrežali, — je izjavil. — Jaz pa seveda povsem lahko razumem željo Mrs. Durward, da pridete nazaj k njim za nekaj časa, in jaz mislim, da se moramo udati ter postati rešebili. Obljubiti morate le, da boste prišli nazaj, — ker nas ne smete zapustiti za vedno.

Sara se je nasmejala.

— Ni se vam treba bati tega. Jaz se bom zopet pojavila, kot s ab penny v pogovoru.

— Vseeno, napravite obljubo! — je pozval on.

— Jaz obljubljam, vi nezaupni človek. Kaj pa gleda Molly?

— Jaz ne mislim, da vam je treba vznemirjati se radi nje.

Selwyn se je nekoliko nasmešnil.

— Njeno nemarno bogastvo je pojasnjeno. Pravi, da je prodala svojo sliko.

— O, to je pojasnilo za to!

Sara se je čutila neizmerno olajšana.

— Da, čeprav ve Bog sam, kako je pregovorila katerega koli, da kupi njene mazarije!

(Dalje prihodajo.)

BELGIJSKA KRALJEVSKA DRUŽINA

Ob grobu Neznanege vojaka. Z leve na desno so: princeza Astrid, kralj Albert, kraljica Elizabeta in princ Rudolf.

Al Smirnov:

Strah.

Onega dne sem se ves predal lovu — in sem se zvečer znašel v bližini pristanišča, 15 km oddaljene od hiše mojega prijatelja. Prav nič nisem zapazil, kako se je vreme izpremenilo, kako so prevlekli nebo temni oblaki, kako je začel briti veter in pršiti droben jesnjski dež. Ni se mi zdelo prijetno hoditi v dežju 15 km nazaj, zato sem sklenil, da bom prenočil na pristanišču.

"Danes prenočujejo drvarji pri nas," mi je rekel star mož, ki je prišel nasproti. "Nekoliko temno bo, a le stopite notri."

In peljal me je v majhno hišico, ki je stala nedaleč od druge velike hiše. Prestopil sem prag in neololčen obstal. Nobenega prostora ni bilo prostega, niti toliko ne, da bi človek lahko sedel.

"Pa je res tesno," sem rekel. "Mogoče je v oni hiši več prostora."

"V veliki? Popolnoma prazna je. Toda tam ne morete prenočiti. Tam ni vsa v redu... tam strah."

"Sklenil s'm, da bom prenočil v skrivnostni hiši."

Z zaprtimi okni, brez najmanjšega žarka luči, temna in tiha, je bila res podobna grozotnemu strašilu.

Ko sem stopal po starih stopnicah sem moral takoj zrtvovati vžgalice, da sem izvelel nogo iz strelnehi desk. Iz vže, kjer sem prepolnil čredo podgan, sem prišel v veliko sobo s tremi okni, ki je zavzemala sredino hiše. Po besedah starega moža, je tu najbolj strašilo. Ker je stala v sobi peč, zato se mi je ta soba prav prilagajala za prenočišče.

Predno pa sem legel k počitku, sem si hišo natančno ogledal. Stvar s strahovi mi je bila popolnoma jasna. Ako se hočejo pojaviti tu "strahovi", morajo pač priti v hišo na isti način, kakor vsak drug človek, to se pravi, skozi vrata, okno, ali kako drugo odprtino. Brez dvoma so bili to vaški šaljivci, ki so hoteli prestrašiti babjeverne kmete. Zato sem preiskal posebno natančno vsa vrata, okna in steno.

Ker je starček, ki je bil nekak osterbnik na pristanišču, odločno izjavil, da ne prestopi praga te grozne hiše, zato sem moral iti sam še parkrat v malo hišico, da sem si prinesel alame, vroče vode in jaje za večerjo. Šele ko sem si znesel sobe ter se prav dobro počutil, Sprva sem se upiral spancu, ker sem hotel sprejeti "strahove," če bodo prišli v hišo. Toda kmalu sem zaspal, ne da bi zapazil.

Trinjo s'm spal, toda ko sem odprl oči, je izginil vsak sled spanja, tako napet, so bili moji živci. Prvo, kar mi je prišlo v zavest, je bilo, da se bo takoj nekaj zgodilo. In ko sem zaslišal takoj nato neko čudno šumenje, nisem

prav nič domislil, na je to začetek "nečesa"...

Naokoli je vladala popolna tema. Tipal sem z roko po orožju in ko sem zautil mrzlo jeklo, sem napeto prisluhnul.

Čudni glasovi so prihajali nekje od zgoraj. Podobni niso bili niti tulenju viharja, niti bobnenju dežja. Tudi podgane ga pso mogle proizvajati. Bilo je to nekako pritajeno evljenje, ki se je izmenjavalo s šikanjem. Od časa do časa so prehajali ti glasovi v nekako hropenje. Spominjalo je na hropenje dvigaja, smrtnorazjede merjasa.

Hotel sem prižgati svetiljko, da bi ugotovil izhodišče glasov. Sedel sem v žep po vžgalice. Začel sem iskati po tleh, a jih nisem našel. Ko sem legel spat, sem jih nekam položil, a sedaj se nisem mogel spomniti, kam.

Brez dvoma se zabava tam kak šaljivec, da bi me prestrašil.

Sedel sem čevlje, da ne bi delal kaj videl, bi mi šli, da sem zblazropota in tipaje prišel na hodnik. Sledil sem v odhod stopnice v podstrešje. S puško v roki sem stopal po stopnicah. Vse je bilo tiho.

Komaj pa sem začutil pod nogami deske podstrešja, so se zopet pojavili glasovi in sicer še močnejši kot prej.

Moj načrt je bil narejen: v temi sem hotel priplaziti kolikor močnejši bližji nasprotnika in poleg njega nato izstreliti puško. Hotel sem vraga samega prestrašiti. Človek mora imeti pač jeklene živce, da se obvlada v takih okoliščinah.

Ko sem ustreliš v zrak, sem pričakoval, da bo strah takoj zbežal, ali pa od strahu izgubil zavest. In ako bi začel kdo po tem strahu v temi divje lajati, ali smejeti se, ali ako bi celo planil napa, prav nič se ne bi začudil.

Toda zgodilo se je nekaj popolnoma nemogočega...komaj je utihnil odmev strela, je grozno hropenje hipoma prenehalo in na moje uho je priplaval drug glas. Tega glasu ne bom nikdar pozabil!

Nekdo neviden je v temi igral gosli.

In predstavljajte si tedaj moj položaj. Temno podstrešje, lov za strahom, pok strela... in nenadoma to sviranje... In kakšno igranje! Ljubim gosli in se razumem nanje. Bilo je to sijano igranje — igranje velikega mojstra. Ko sem slisal te trepetajoče, hitre glasove, se mi je zdelo, da so vsenaokoli prižgale luči.

Mogoče ni trajalo dolgo, toda zdelo se mi je, da je minila cela večnost, ko so igrali v temi skrivnostno živeli, otrpnil sem od groze. Zavajanje se je, ko so izveneli zadnji glasovi. Nenadoma sem se spomnil, kam sem položil vžgalice, ko sem legel spat. Ležale so v kotu puške.

Tedaj me je zgrabila nova groza.

Prav na uho mi je začel govoriti neki glas iz teme.

Na ostalo se le neja na spominjam. Zdi se mi, da sem le prižgal vžgalice. Staj sem sredi podstrešja, nedaleč od dimnika. Nikogar ni bilo tu. Kot v sanjah sem obšel dimnik, pogledal v v kote, preiskal podstrešno okno — bilo je zaprto. Podstrešje je bilo prazno.

Ostalega se ne spominjam. Najbrže s'm hotel zbežati po stopnicah iz podstrešja, toda imel nisem več vžgalice in v temi nisem mogel najti izhoda. Kako dolgo me je stiskala mora, tega ne bom nikdar zvedel. Brez dvoma pa sem bil že na maji blaznosti.

Zavelel sem se šele, ko se je zgodilo nekaj, kar ni nič manj čudno. In vendar me je rešilo. V tem, ko sem v brezumni grozi taval po podstrešju, da bi našel stopnice, sem nenadoma začel zategnjene, melodične glasove. Spominjali so me na nekaj dobro poznane. Otrpnil s'm v začudenju in prisluhnul: da, bil je to isti zvok! In tedaj je padla zaveza izpred mojih, od groze otrplih mišganov; razmel sem vse... Ako bi me kdo v tem trenutku videl, bi mi šli, da sem zblaznel. Stal sem sredi v tem in se glasno smejal, smejal, da je odmevalo po vsej hiši.

Sedaj že lahko sami uganite, kaj je bilo. Zjutraj sem splezal na streho in našel vse, kar s'm pričakoval. Antena je bila potegnjena ob slemenu in nato skrito napeljana dalje po svetlobni napeljavi. Sprejemalec z ojačevalcem je bil previdno skrit na stropu, baš nad sobo, v kateri sem legel spat. Skratkava. Slisal sem ta večer radiokoncert iz Moskve. Končal se je kakor velno s prenosom svonenja kremenjskih zvonov.

Ali je hotel gospodar skriti svojo napeljavo, ali pa ja je pred svojim odhodom napeljal tako skrito, da bi se maščeval nad kmeti? Na vsak način pa je valed strela zrak vzvaloval in povzročil stik

PIJANCI, KI SE GRIZEJO

V Gmundnu "Zur Klatzmühle" so te dni popivali neki pijanci, ki jih je napoj alkohola tako razvnel, da so se začeli natrkani brateti zabavljati na gostilničarja. Ta je prišel in ekspediral nekatere naravnost na cesto. Eden med njimi je bil posebno rabijaten in se ni hotel nikakor sprijazniti z novim položajem na cesti. Skočil je gostilničarju v brk in mu je v besnosti odgrizel trepalnico. Pivec, videči, da je mož pobesnel, so se vrgli nanj in so ga skušali odtrgati od žrtve. Toda pijani hlapec Holzeitner je pokazal, da res ne razume šale; vrgel se je na prvega, ki mu je bil bližje. V teh trenutkih ni imel živeli, otrpnil sem od groze. Zavajanje se je, ko so izveneli zadnji glasovi. Nenadoma sem se spomnil, kam sem položil vžgalice, ko sem legel spat. Ležale so v kotu puške.

Tedaj me je zgrabila nova groza.

Stanje parnikov	Shipping News
12. decembra: Roma, Napoli, Genua George Washington, Cherbourg, Bremen	29. decembra: Majestic, Cherbourg Pennsland, Cherbourg, Antwerpen Minnewaska, Cherbourg Albert Hall, Cherbourg, Hamburg New Amsterdam, Boulogne Sur Mer, Rotterdam Columbus, Cherbourg, Bremen
14. decembra: Hefengaria, Cherbourg	
15. decembra: Minnetanka, Cherbourg Hamburg, Cherbourg, Hamburg	
17. decembra: Paris, Havre	
20. decembra: Stuttgart, Cherbourg, Bremen	
22. decembra: Olympie, Cherbourg Minnekada, Boulogne Sur Mer St. Louis, Cherbourg, Hamburg	
27. decembra: Presidente Wilson, Trst America, Cherbourg, Bremen	

6 DNI PREKO OCEANA

Najkrajša in najbolj ugodna pot za potovanje na ogromnih parnikih:
Paris — 17. dec. (10. zvečer)
Paris — 25. jan. (opolnoči)
Ile de France 11. jan.; 1. febr. (05. poineči)

Najkrajša pot po železnici. Vsakdo je v posebnih kabinah s vsemi modernimi udobnostmi. — Pijača in slava francoska kuhinja. Isredno nizke cene.

Vrhažite katerega koli pooblaščenega agenta ali
FRENCH LINE
19 State Street,
New York, N. Y.

Kako se potuje v stari kraj in nazaj v Ameriko.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj, je potrebno, da je poučen o potnih listih, prtljaji in drugih stvareh. Valed naše dolgoletne iskustve Vam mi zamoremo dati najboljša pojasnila in priporočila, vedno le prvovrstne brzoparike.

Tudi nedržavljanl zamorejo potovati v stari kraj, toda preskrbiti si morajo dovoljenje ali permit in Washington, bodisi za eno leto ali 6 mesecev in se mora delati prošnjo vsaj en mesec pred odpotovanjem in to naravnost v Washington, D. C., na generalnega naselniškega komisarja.

Glasom odredba, ki je stopila v veljavo 31. julija 1926 se nikomur več ne pošlje permit po pošti, ampak ga mora iti iskat vsak prosilec osebno, bodisi v najbližji naselniški urad ali pa ga dobi v New Yorku pred odpotovanjem, kakor kdo v prošnji zaprosi. Kdor potuje ven brez dovoljenja, potuje na svojo lastno odgovornost.

KAKO DOBITI SVOJCE IZ STAREGA KRAJA

Od prvega julija je v veljavi nova ameriška priseljenška postava. Glasom te postave zamorejo ameriški državljani dobiti svoje žene in neporočene otroke izpod 21. leta ter ameriške državljanke svoje moše s katerimi so bile pred 1. junijem 1928 leta poročene, izven kvote.

Jugoslovanska kvota znaša še vedno 671 priseljenec letno. Do polovice te kvote so upravičeni starši ameriških državljanov, možje ameriških državljan, ki so se po 1. junija 1928. leta poročili in pojeleci, oziroma žene in neporočeni otroci izpod 21. leta onih državljanov, ki so bili postavno pripuščen v to deželo za stalno bivanje tu. Vsi ti imajo prednost v kvoti, od ostalih sorodnikov, kakor: bratov, sester, nečakov, nečakinj itd., ki spadajo v kvoto brez vsake prednosti v isti, pa se ne sprejema nikakih prošnji za ameriškanke višje.

SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street
New York, N. Y.

NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA"

SPREMENBA TELEFON-SKE ŠTEVILKE

Naznajamo, da nam je spremenila telefonska uprava dosedanje tel št. Cortlandt 4687, v **BARCLAY 0380.**

SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street
New York, N. Y.

NUDIMO VAM IZVANREDNO PRILIKO

in jamčimo prijetno in brezskrbno potovanje vsem rojakom, kateri se želijo udeležiti našega

BOŽIČNEGA IZLETA DNE 8. DECEMBRA t. l.

s parnikom

"Ile de France"

našim rojakom najbolj priljubljen velikan francoske parobrodne družbe. Oprema, hrana in postrežba je itak slehernemu dobro znana in je vsako priporočilo nepotrebno.

V OSMIH DNEH V SLOVENIJI, kjer Vas pričakujejo sorodniki, prijatelji in znanci. **SEDAJ JE ŠE ČAS**, da vredite vse potrebno za odhod.

Za ceno, preskrbo potovalnih listin in rezervacije obrnite se na

SAKSER STATE BANK
82 CORTLANDT STREET NEW YORK, N. Y.

ADVERTISE IN GLAS NARODA